

31. SZÁM. 1896. BUDAPEST, AUGUSZTUS 2. 43. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG évi egész évre 12 frt... POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt félre 6... Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt... POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt félre 4... Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 5... POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt félre 2.50

Főlöleges volna nyomról-nyomra követni 'Little Boy and Co.' előhaladását. A vevőközönség mindinkább megszerette és bizalommal viseltetett a kis bazár áru iránt.

A váraflán sikernek magyarázatjául szolgáljon az a körülmény is, hogy Dublinban villámgyorsan terjedt a kis bazár híre, melyet egy tizenkét éves gyermek alapított, s nyolcz esztendősegédjével egészen önállóan vezet.

A közönséget a legnagyobb gonddal és előzenyességgel szolgálták ki. Senki fia mindent látott, mintha ezer szeme lett volna, a szöke fürtös Bob hol ide, hol oda szaladt, hogy minden vevőt a legnagyobb megelégedésére elégítse ki.

vállalata s hogy tovább is így menjen, mindent elkövetett. Mikor a 'Vulcan' Dublinba bazaarkezett, Gripnek az első gondolata természetesen az volt, hogy kis barátait felkeresse.

Valahányszor a bazárba jött, mindannyiszor kutyakötelességének tartotta, hogy vásároljon valamit, — 'ne pangjon az üzlet' — szokta mondogatni. Pedig a jó fiúnak arra, mit vásárolt, nem is volt szüksége.

Egyszer vett egy pénztárczát a helyett, a mely neki egyáltalában soha sem volt; másszor egy tarkára festett brigget, hogy ajándékuul vigye valamelyik ismerőse fiának.

Senki fiának pedig, akár akarta, akár nem, tőle is el kellett vennie a pénzt, mint bárki másától.

— Lásd, facsám, jól megy a dolog! Mint a karikaosapás úgy megy! A 'kis peresz zacskó' fedélzetén parancsnok vagy. Csak arra legyen gondod, hogy a tűz ki ne aludjék.

— Tudtommal még nem, Grip. — Nem késhezik már soká, te azt a lapot tedd félre nekem, a melyikben részletes tudósítás jön az ő felkasztásáról.

Grip újra elvitorlázott a 'Vulcan'-nal. Alighogy visszaérkeztek, megint ott volt a bazárban s majdnem tonkre-vásárolta magát.

Egy napon így szólott Senki hához: — Miért nem szegődöttetek a hához helmi vászoncselédet, ki a háztartásról gondoskodik? — Gondoltam is már arra, s a derek O'Brien úr is tanácsolta nekem.

— Bizony igaz van annak a jó embernek. Nem ismerz olyan fehércépet, a kiben megbizhatnál? — Nem ismerék. — Majd akad, csak keresni kell! — Megállj, csak... eszembe jut egy jó lélek... Kat...

A mint ezt a nevet kimondta, Birk örömben felvakkant. A hü állat azt hitte, hogy Kat itt van, ide-oda ugrált nagyboldogan.

Birk, te is emlékszel úgy-e Katra, a derek Katra? — kérde Senki fia a kutyától.

Birk az ajtóhoz szaladt, kaparta, mintha arra várt volna, hogy gazdája küldje Kat után a kastélyba.

Senki fia elmesélte Gripnek, hogy ki az a Kat. Keresve sem találtak volna kitünőbb gazdaszonyt. Kat vezetné a kis háztartást, főzne. A vevőközönség sem látná s így nem ártathna a 'Little Boy and Co.' czégnék.

De vajjon ott van-e még a Trelingar-kastélyban, vagy nincs? Az a kérdés.

Senki fia még az nap irt neki s postafordultával megjött a Kat válasza. Ormótlan akombakom irás volt, de el lehetett olvasni; negyvenyolcz órával utóbb kiszállott Kat a dublini állomáson.

Elképzelhetjük, hogy minő szíves barátsággal fogadta őt Senki fia a tizennyolcz hónapi távollét után. A kis bazáros össze-vissza csókolta, Birk pedig a nyakába ugrott. A jó lélek azt sem tudta, melyikhez szóljon, csak úgy hullottak szeméből a könnyek, a konyhában fogadta őt Bob. Akkor meg újra kezdődött a csók és ölelés.

(Folytatása következik.)

Értesítés t. olvasóinkhoz!

A Budapesti tájékoztató kezikönyvét, mely az ezredéves kiállítás alkalmából csinos vászonkötésben mintegy 200 oldal terjedelemben, 40-nél több képpel, Budapest térképével, a kiállítás tervrajz és látványosságaiával, valamint 10 db kedvezmény-jegygyel melyek a tulajdonosnak 4-33% engedményeket biztosítanak, t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Utánvételes rendelések figyelembe nem vétetnek és ezért legalkalmasabb az összeg előzetes beküldése.

A kiadóhivatal (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4.)

Munkácsy Mihálynak 'Ecce Homo' című óriási festménye

mely a Krisztus-cziklus harmadik és befejező művét képezi, naponta reggeltől estig látható az 'Ecce Homo-Pavillonban'

Andrássy-ut 127. szám alatt. — Belépő-díj 50 krajczár.

GRÓF ANDRÁSSY GÉZA MAGYAR DÍSZBEN.

Koller atódnál fényképet után. GRÓF ANDRÁSSY GÉZÁNÉ MAGYAR DÍSZBEN.

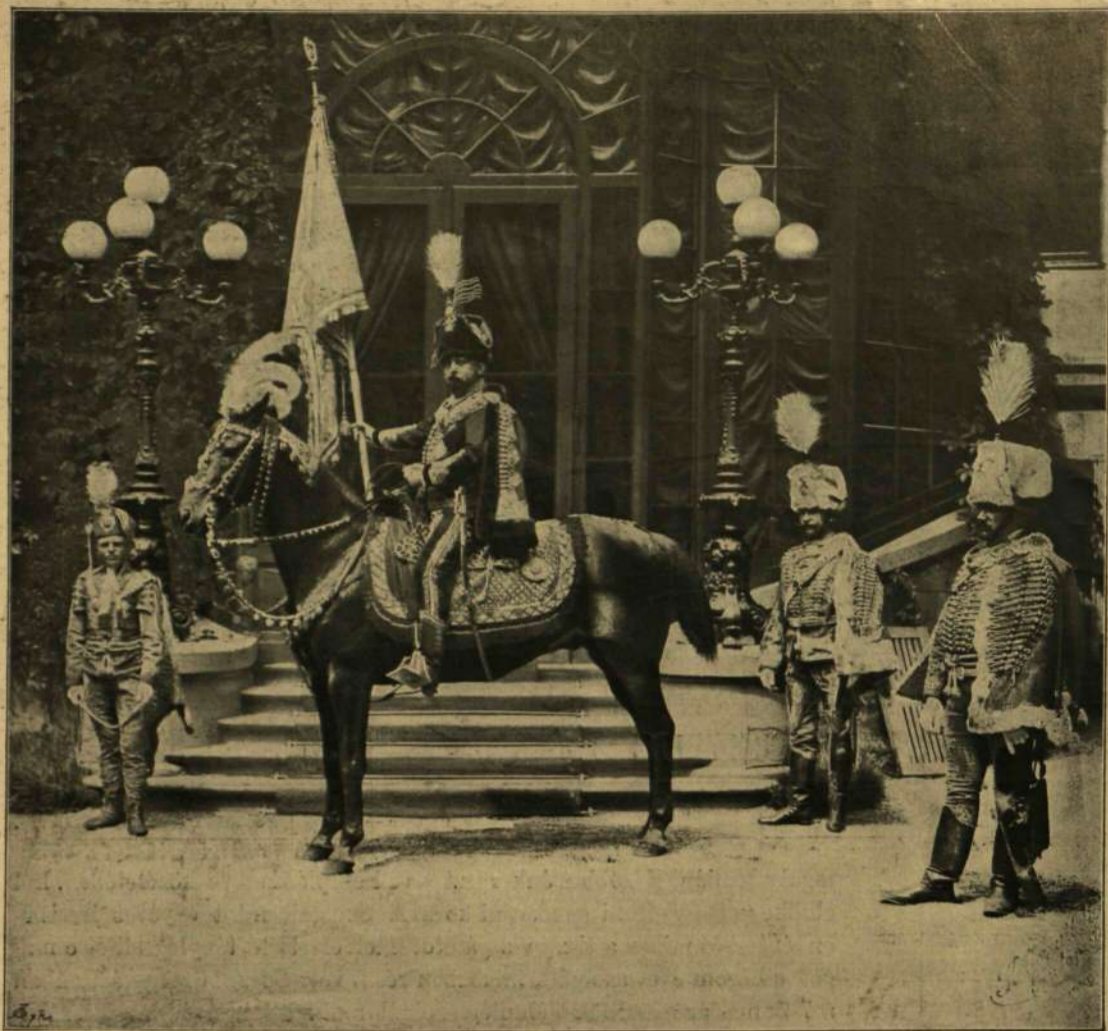
KÉPEK AZ EZREDEVI ÜNNEPEKRŐL.

AZ EZREDEK ÉVFORDULÓ megünneplése alkalmából tartott hálaadó isteni tiszteletet, majd pedig a hódoló diszmenetben részt vett díszmagyar ruhás főurak és főúri hölgyek fényes sokaságában kiválóan föltűnt egyebek közt gr. Andrássy Géza és neje, Kaunitz Eleonóra grófnő, olyan pompás öltözetekben és ékszerekkel jelenvén meg, a melyek úgy izlés, mint érték tekintetében a legkiválóbbak közé tartoztak s történeti becsüknél fogva is nevezetes tárgyai a család régi keletű kincstárának.

WEINWURM ANTAL fényképező első magyarországi chemigraphiai műintézete Budapest, IV., Károly-utca 3., készíti mindennemű czinkográfiai dűzöt, autotypia, phototypia, chemigraphia és chromotypia útján. Alaprajzok, térképek, hárlások, fotolitográfiai ábrák a legújabb nyosabban sokszorítottan. Külön bevezetés há onkivül való fénykép felvételekre.

Molnár és Trill új szerkezetű körképe, a Pokol. Az emberi fantázia legnagyobb alkotása Dante Pokla a városiéleti faszor végén körkép alakjában látható. Ez a körkép merőben új beosztású látványosság. Fő részei: 1. A lelkek átkelése az Acheronon. 2. A lebegő lelkek. 3. A tákozók és fősványok hágye. 4. Dis vár. Az izzó torony. 5. Az égő sírok. 6. Az ember-fák erdeje. 7. A vér folyó. 8. Az égő lábak mezeje. 9. Az ostromozottak. 10. Az aranycsuhás barátok körmenete. 11. A mérszárlás. 12. A kígyók földje. 13. A jégvilág. Megszámlálhatatlan sokaság. Alomvilági tájak. Soha eddig nem látott színházok. A világnak egyetlen, áttetsző színekkel és szabad alakokkal szerkesztett körképe. Látható reggeltől 9 óráig egész nap a király-utcai faszor végén, szemben a kiállítás második főkapujával. Belépő díj 50 Kr. A Városligetbe menő villamos kocsik, omnibuszok és lövonatu kocsik megállóhelye. A Pokol Gárdonyi G. fordításában a körképből vett képekkel illusztrálva minden könyveskereskedésben kapható. A nap változó világosságára szerint változó színházok! A tüneményes festészetnek legnagyobb s egész világon egyedül álló alkotása.

KURCZ LIPOT ÉS TÁRSÁGI czinkográfiai műintézete BUDAPEST MÍSZENTKIRÁLYI 13. CLICHÉK LEGJOBB MŰVÉSZI KIVITELBEN Czinkográfia fametszet útján

A JUNIUS 8-IKI DÍSZMENETÉBŐL: GRÓF ANDRÁSSY GÉZA BOSZNIA ZÁSZLÁJÁVAL. — Koller utólagi fényképe után.

ról. Amerikából egy év múlva visszatérve, az osztrák arisztokrácia egyik legszebb, előkelő hölgyét, Kaunitz Eleonóra grófnőt 1882. évben nőül vette Prágában, hol esküvőjét rendkívül nagy fényvel tartotta meg. Ezen boldog házasságból három gyermek származott: Mária, Károly és Manó.

Gróf Andrássy Gézát, atyjának, Manó grófnak 1891. évben történt halála után a rosznyói kerület egyhangúlag képviselőjévé választotta szabadelvű párti programmal; 1892-ben újból egyhangúlag megválasztották.

Andrássy Géza gróf atyjához hasonlóan kitűnő gazda; de egyszersmind nagy kedvelője a vadászatnak is. Parnói és betléri pompás kastélyai a vadász időszak beálltával állandó gyűlöhelye a hazai és külföldi főrangú vendégeknek. 1895-ben Ottó főherceg is vendége volt Betléren. Meneze kitűnő; verseny-istállóját messze földön ismerik. Parnói és betléri istállóiban állandóan 250 ló áll. Nagy barátja és előmozdítója hazánkban a sport különböző nemeinek is. Így a Stefánia yacht-klub «vice commodore»-ja s mint ilyen állandó yachtot tart a Balatonon, hol gyakran a versenyeken is részt vesz. Ezenkívül az Ő Felsége védnöksége alatt és Károly István főherceg «commodore»-sága alatt álló cs. és kir. yacht-rajnak is ellen-commodore-ja, s a magyar athletikai klub elnöke. Közgazdasági téren buzgón működik, többek közt mint a felső-bodrogai vízszabályozó társulatnak al-elnöke.

Az ez évben lefolyt ezári koronázáson Jenő főherceggel, ki a királyt képviselte, ő is ki volt küldve Moszkvába.

Majd itthon a jun. 8-ki hódoló díszmenetben Bosznia zászlóját ő vitte fényesen szerszámozott paripán ülve.

A bájos grófné, mihelyt férje az esküvő után haza hozta s Parnón fejedelmi fényvel és kényelemmel berendezett kastélyába bevezette, első gondjának tekintette, hogy új hazája nyelvét megtanulja, és a Kaunitz ősi ház gyermeke rövid időn olyan magyar asszonnyá lett, a kivel

érzületben is, a magyar nyelv szép beszélésében is csak született magyar hölgy versenyezhet. Nemes szívét, játékonyságát magasztalva emlégeti a nép mindenütt a család számos uradalmain. Egyszersmind a főúri társaságnak is egyik kitűnő tagja a nemes grófné, kinek magyar díszben fölvetett képét szintén lapunk mai számában szemlélheti az olvasó.

BÖLCSŐNÉL.

Felém repes kacso, Mennyorszogat látok
Hozzámgögyög ajkad: Mosolygó szemedben,
Kétségbe esésem Mintha gyermek lennék,
Vihara szelidül Gőgicsélni kezdek
És lassan elhallgat. Veled önfelédten...

És régen romba dől,
Siratótt világom:
Ártatlanságnak
Egy tekintetétől
Újra kelni látom...

Bölcső, koporsó? A boldogság álom,
Egyre megyen: Kín a való;
Mind a kettőben Mégis koporsód az
Testünk pihen. Enyhet adó.

Bölcsőből ébredsz a
Valóra fel, —
Koporsód örök
Álomban ringat el.

Még most biztos révben alszol
E kis csolnak fenekén;
Tudom édes álmat rajzol
Elődbe egy égi fény.

Oh! ha egyszer elragadnak
Az élet hullámai:
Leszsz-e erőd egy magadnak
A vérszben megállani?

Óríz meg ártatlanságod,
S ő megőriz tégedet!
A míg mást a szirthe' vágott,
Te a vést csak nevedet.

Pásztoi.

LILLA SIRJÁN.

Lenn, messze délen, rónaság ólén,
Hű gonddal ápolt kis halom tövéen,
Porló szívével, sirja enyhében,
A költő lantja hallgatag pihen.*
A sirt benőtte illatos virág,
Reá borúl, susogva, lombos ág,
Szellő sóhajt a néma hant felett
S madárka zeng búbjajos éneket;
Vándor, ha jó, búsan fohászkodik
Azért, ki lent, sirjában álmodik.

Villámival, magányos bérczfokon,
Felhő borong, fenn messze északon:
A bércz alatt, kicsiny falucska áll,
A kék Dunának fűzes partinál.
S hová lakója megpihenni jó:
Fölötte áll egy régi temető.
Horpadt sirok felett burján terem,
Mít sem törődve velők senkiséem.
S bár rájok is mosolyg a föld s az ég:
Csöndes lakói elfeledve rég.

Kiről a dalmok szőtte álmaid,
Avar benőtte sirban álmodik;
A «Lilla» szíve hamvadozva lenn,
Rezgő akácok árnyas enyhében.**
Sirköje áll még, hantja nincs sehol;
A lombos ágon kis madár dalol;
Talán a költő lelke szállt reá,
Hogy hí szerelmét újra dallaná,
Letünt napoknak boldog édenét...
De nincs, ki hallja, fájó énekét...

Lengő akácok árnya rám borúl,
Némán merengve, szívem elszorúl;
Örök felejtés réme fojtogat...
Tengernyi bú maroknyi hant alatt!
A röpke percek ödve elröpült,
Álmok világa semmissébe dől...
Egy kósza felhő száll a sir felett,
Hullatva rája fájó könyveket;
Szárnyán talán a dalmok lelke jár,
A kit Lillája szellem-ösökra vár.

Duna-Almás 1896. július.

Szalay Károly.

«MEGSZELELTE EGY ASSZONY A TOLLAT.»

— Rajz a régi alföldi népeletről. —

Irta Szabó Mihály.

IV. (Folytatás.)

Hol kisebb, hol nagyobb kárát vallotta Dengelegi Sándor a felesége együgyűségének, sok pénzébe került a menyecske ruházása is, hanem azért, ha nem látszott is meg vagyonukon a gyarapodás, a pusztulásnak sem volt semmi jele. Nagyon serény és ügyes volt a gazda, jól mívelte földjeit s termelt az bőven, jól ápolta, s ápoltatta jószágait, s a kiváló nevelők jószágból pénzeltetett; a menyecske meg szívesen dolgozott, maga sütött, mosott, font, varrt, kapálta a házi kertet; bejáró asszonyokra, konyhatámasztókra nem szorult, s nem hordták azok oda a pletykát, nem hordták el onnan a bögre zsirokat, kosár lisztekét, darab szalonnákat, szappant s több e félet. Hanem nagyon meg is kímélte az asszony a drága ruhát, telt arra mindig; ha hibás volt is néha az étel s a kenyér, megmondolta Sándor gazda, hogy megessék ám az néha-néha másutt is, még a legbíresebb gazdasszonyok házában is. Megmondta azt is, hogy bár nem látszik kívülről, sok ház ég belülről; a házártsos, kötőkődő, követelő asszony, ők meg mindig csendes békességben élnek, mint igyekszik neki kedvébe járni s mily tiszta hűséggel ragaszkodik hozzá az a szép feleség.

Az öreg Dengelegi is belátta, hogy nem tett

* Csokonai sirja Debreczenben.

** Lilla sirja Duna-Almás.

szerencsétlen lépést Sándor fia. S midőn néhány évvel a Sándor lakodalmá után halálos betegségében fektött, azt mondotta Sándornak:
— Nyugodtan halok meg, látom, hogy jó lelkű asszony a feleséged, s igaz hűséggel van hozzád. Nézd el fiam a gyarlóságait!

Az öreg Dengeleginé meg, a ki férje halála után nem sok időre ágyba esett, s néhány hónapi betegkedés után el is halt, sokszor elmondta Sándornak:

— Mind jók a menyeim, valamennyi szívesen forgolódik körülöttem; de soha se enyhülök annyira, mint mikor a te feleséged van mellettem. Ha ez igazítja meg az ágyamat, könnyebb a fekvés; ha ez ültet fel, úgy tetszik, mintha nem is fogna, mintha csak úgy magam erejéből ülnek fel; ha jószágos szelid képére rá tekintek, egészen megkönnyebbülnek érzem magamat. Oly jól esik nekem, hogy gyakran meglátogat s szívesen elbeszélget velem, pedig lehetetlen, hogy ne tudná, mennyire elleneztem én is házasságotokat.

Nagyon jól esett Dengelegi Sándornak, hogy szülei felismerték feleségének jó tulajdonait, s nemcsak kibékültek házasságával, de jó indulattal is viseltették felesége iránt.

Nem volt hát legkisebb oka sem az aggodásra s búslásra. Vidáman s nyugodtan távozott házából a nagyobb külső munkák idején, sokszor egész hétre is.

V.

Jókor reggel beágyaztak Dengeleginél, Sándor gazda maga hajtotta az ágyason hat erős virgoncz lovát; mikor másodsorra kezdtek fordítani a villások, leveztelte lovat a kútra itatni, mert minden ágyás lejárata alá legalább is kétszer itat a jó nyomtató ember, így nem iszik egyszerre sokat s nem zabál meg a ló, s ha öt ágyást vetnek is ki a július végi hosszú napokon, nem tikkad el.

A kút közel volt a szomszéd szértüjéhez. Épen vezetni akarta már Sándor gazda a kútról lovat, midőn a szomszédja kisbérese, — ki kenyérért járt volt otthon, — kikergette a gazdájának kérdésére, «nincs-e valami baj otthon, Pista?» azt felelte: «Baj nincs, hanem furesa ujság van a faluban: megszelelte egy asszony a tollat». Nagyon kacagott erre a szerű népe; Dengelegi Sándor meg vezette a lovakat sebesen szértüjé felé. Oda hajtotta a kötőféket egyik cselédje kezébe: «Csak lássatok dolgozotokhoz, — mondá munkásainak, — valami jutott eszembe, haza nézek».

Az jutott észébe szegénynek, hogy ha csakugyan történt ilyen képtelenség, nem az ő feleségén esett-e az meg, a ki olyan szép napos időben, mint a milyen volt már pár nap óta, nagyon szerette kirakni a napfényre az ágyneműt, a mint ezt igen sok gondos gazdasszony szokta tenni.

A mint hazaérkezett, legelőször is az ágyakra vetette szemét, s látván, hogy fele magasságokra apadtak azok, belevágta magát a két karú székbe, felsohajtott s ingujjával törölte izzadt homlokát.

Ijeden szaladt hozzá a menyecske.

— Talán beteg kend, csillagom! azért jött most haza hét derekán ebben a nagy dolog-időben?

— Nem volna más bajom, csak azt akartam megtudni, nem az én feleségem-e az a majd megmondtam miféle asszony, a ki a tollat megszelelte? Hogy tehetted már azt?

— Nem magamtól tettem én azt, édes lelkem, hanem rábeszéltek. De azért nem vagyok én bolond, csak bolonddátettek. Úgy esett, csillagom, hogy megint előkerült az a csapat cigány, a tűz égesse meg! Bevetődött ide négy asszony

belőlök, meg egy sereg purdó. Bejött a nagy házba közülök az egyik s azt mondta, hogy ő a vajda felesége. Úgy szimatolt itten, mint a bodri kuttyánk, mikor férget érez. «Pihá, pihá! — mondá, — állott szagot érzek.» — «Mit keresne itt az állott szag? — mondék — szellőztetek mind a két hajnalon».

— Van pedig, van, van, van! Abból a két ágyból jön pedig az a szag. Tán sohase szelelik meg magok a tollat?

— Nem bizony — mondottam, — olyat csak nem teszünk, mind elvönne a szél.

Azt mondta az a pokol dugója:

— El ám attól, a ki nem érti a módját. Okkal-móddal mindent meg lehet csinálni. Szipsíges menyecske! megtanítom én rá egy kis avaskáért. Egy gyenyeralisné első szobalánya szerencsemondásért tanított meg engem a toll-szelelésre. Mostan gyenge szél leng, ott a ház végénél megszeleljük szípen az egész ágyneműt. Jaj de egissíges, a ki olyanon hál, szíp marad a mindig késő vésnéig, sosem öszül az meg, nem fog azon soha ragadós nyavalya. Azután elmondta, hogy mit kell csinálni.

— Lássá csak, szipsíges ifjú gazdasszonykám, leterítünk a földre egy tiszta ponyvát, viszünk egy lepedőt, a legszelelést, én osztán a Pannával szél alól kerülök, megfogom a lepedőnek egyik sarkát, a másikat a lábommal lenyomom, Panna meg megfogja a harmadik sarkát, a negyedikre meg ráhág. Maga szíp galambom avval a Cinnával szél felől állanak a ponyva szíliire, egy kis tekenőből lassasokán eresztik a tollat, a pelyhet. Most mondja meg osztán, gyenyerű virágom, hogy vinné el a szél közülünk a tollat? Egy szál megfogjuk mind a lepedővel. Ugy-e tud valamit az ereg vajdáné?

Hát elhittem én a pokolralvalónak. De hát, ki is ne hitte volna el csillagom, mikor olyan okosan beszélt?

Azután azt mondta: Hordjuk ki mind az ágyneműt a ház végéhez. De nekem is volt ám eszem. Csak a ponyvát, lepedőt viszük ki, — mondék — meg egy párna tollat, elég lesz az előljárájába.

A vajdáné a purdékát mind kikergette az udvarból, hogy ne látatlankodjanak ott körülöttnök, a kis kaput is bezárta a toló závárral. Ekkor azt mondta:

— No most már dolgozhatunk szíp csendesen: a Trézsikém itt marad a pitvarajtóban, házörzönék.

— De bezárom én azt, — mondám — s ráfordítottam kétszer is a kulcsot, azután kivettem, kebelembe tettem.

— Jaj de okos, gondos gazdasszony a lelkem fiatal létére. Eszem a szíp száját! — mondta a vajdáné, — de azért ül le a küszöbre Trézsikém, mert csak jó vigyázn.

Ki ne hitte volna már el, hogy egészen becsületes cigány asszonyok ezek? Jaj de pokolra való voltak pedig! Hogy a tályog ölje meg őket!

Jó ideig kászolódunk. Mikor lenyomtatunk egygyel-mással a leterített ponyvát, s a tekenőbe töltöttem a párnából a tollat, hát még a tekenőből kezdte azt vinni a szél fel, fel, fel, felfelé, átal a hátulsó szomszédba. Ki ijedt most meg, ha én nem? Kezdtem a tollat a csihába visszanyomkodni; de nem ment ám az könnyen. Szemem, szám tele lett pehelylyel. Mikorra betömtem a mit betömhettem, sehöl se volt már a vajdáné, meg a Panna, meg a Cinna. Jaj, jaj! Megyek a konyha felé. — Hát hült helyét lelem a Trézsikének is! Kiveszem a kulcsot a kebelemből. Hát nyitva a pitvarajtó! Jaj, jaj, Uram, Teremtőm! hogy lehet ez? gondoltam magamban. Akkor jut eszembe, hogy

a Szent György-nap éjszakáján éjjelkor szedett vasfűvel a legerősebb zárat is fel lehet nyitni. Ulyent pedig ki szereshetett volna könnyebben, mint azok az Isten nélkül való cigányok. Bemegyek a konyhába. Hát nem látom se a rézmozsrát, se az üstöt! Bemegyek a nagy házba! Hát oda van a sok szép párnám! Csak-hogy hanyatt nem eszem! Mégis csak összeszedtem az eszemet. Nézem a ládámot. Azt nem nyitották fel. Nézem a kend kis pénzes ládáját. Hát az is ott van a padsarokban, azt se nyitották fel! Megvizsgáltam egy kicsit. Hála Istennek, csakhogy több kárunk nincs, csakhogy a pénzt, meg a sok drága selyem ruhámat, s fehéreneműmet el nem vitték, majd nevelök sok libát s ad az tollat, pelyhet. — Hanem esteledett. Most mit csináljak már, hogy hálók meg egyedül? Még a kis cselédem, a lelkem kis Márim sinces itthon, édes anyám vitte volt el magához, hogy öreg cseléd létére egy maga ne legyen. A cigányoknak bizonyosan vasfűvök van, azok elől hiába zárkozom. Kaptam magam, elfutottam a púpos hátú csizmadia feleségeért, megkértem, hogy gyűjjön el háláral minden éjszakára, míg kend, csillagom, a tanyáról haza nem kerül. Hát gyűn is a szegény, mert szűken van otthon a harapni való, azt az egy-két garast, a mit keres, meg-megiszogatja az a csizma fődozó. Hát nem is bánna a, ha mindig itt hálna is a felesége, mert mikor az asszony reggel elmeleg, mindig küldök tőle az urának egy darab kenyeret, s vagy egy kis túrót, vagy egy köcsög aludt tejet mellé.

Hétfőn esett a baj, akkor este csak vállaltott engem a csizmadiané, mért vagyok olyan bús? «Hát hogye búsnélek, — mondék, — mikor az én uram egész álló héten, kinn izzad a tanyán, száraz eselégem.» Nem tudtam egyebet mondani.

Ekkor még megérte ennyivel, de már kedden este azt kérdezte: hová lett a sok drága ágynemű? Úgy hallja, — mondá, — hogy a hátulsó szomszéd udvara tele van tollal, meg pehelylyel. Hát mit volt mit tennem? elmondtam neki, de a lelkemre kötöttem, hogy csuffá ne legyen, még egy nyakravaló viseltes selymekendőt is adtam neki, csak ne beszéljen. Hítéré fogadta, hogy senkinek se szól. Aztán ehen van ni! esütörtökön már a tanyán pletykálnak, így veszik fejem. Óh milyen hite van némelyik asszonynak! Jobb lett volna bíró uramnak jelentetnem volna annak idejében, míg azok a csűf cigányok kezeket nem ódtak. De azért nem tettem, lelkem, kedves uram! hogy kendet ne szegyenitsem meg. Attól félttem, hogy majd restelli kend, hogy ilyen esett a házában. Pedig, ha jól meggondoljuk a dolgot, megeshetett volna ám az akárkin is.

Sándor gazda az asztalra könyökölve, lesütött fővel hallgatta végig együgyű felesége őszinte vallomását; csak akkor tekintett föl, mikor amaz elvégezte. Megdöbbenve vette észre az aggodás feltűnő nyomait a szép asszony arcán. Egy kis gondolkodás után csak annyit mondott: — Meg ám, megeshetett volna.

— Ne boszankodjék kend, én édes jó-uram!

— Nem! Nem boszankodom.

Valóban nem is boszankodott, büszkeségét érezte megaláztattnak, a szegény emésztette.

A menyecske a nyakába borúlt, s örömeiben sirva mondá:

¹ A paraszt háznál rendszeren két szoba van, egy kisebb, egy nagyobb s ezeket «kis ház»-nak, «nagy ház»-nak hívják.

² A paraszt gazdáknál igen csak volt egy kisdéd mesterséges zárú pénzes láda a nehéz keményfa padhoz lesröfölv.

³ Ez előtt a paraszt gyermekeit «cseléd»-jeinek nevezték. Ma már az ékezen beszélni szerető «család»-jai-nak. «Három kis családom van — mondja némelyik, — meg két nagyobacska».

— Nincs ilyen jó ember széles e világon, csillagom! galambom! én szemem világa! fejem koronája!

Dengelegi Sándor magához ölelte nejét, s mondá:

— Nem haragszom, Sári! Te se haragudj meg, akármit teszek is!

— Én ne haragudjam? Az volna csak a szép, hogy én haragudjam! Az Isten mentsen meg! Nem tudnék én kendre haragudni, lelkem! akár-hogy ütne kend, akár-hogy verne kend.

— Nem tudnák én megütni, Sári! Hanem azért én is tehetek bolondot.

Elnevette magát az asszony.

— Azt mán ki hinné el? Sohse láttam kendnél még okosabb embert.

Alighogy ki nem mondta Sándor gazda: «Bárcsak az lettem volna!» De erre fordította:

— A mi voltam, voltam. Mi leszek ezután: csak az Isten tudja.

— Ha ilyet beszél kend, befogom a száját, — mondta a szép asszony.

Be is fogta — csókkal.

Sándor gazda meg oly édesdeden ölelte magához feleségét, mint mikor először ölelte meg.

No de nagy dologidő volt, nem maradhatott a gazda sokáig otthon, még délelőtt kiindult a tanya. Hanem előbb kivette a kis ládából a nagy piros bugyellárist, meg az ezüst pénzérszényt, talán azért, hogy ezt is el ne lopják, vagy varázsolják a feleségétől, kinek együgyűségéről most már csakugyan meg kellett győződnie.

Ez fájt a büszke embernek, nem a kár. Hanem ez aztán annyira fájt, hogy majd beleőrült.

(Folytatása következik.)

királynéra mondott s az ezredévi országos ünneplés keretében mesterileg beillesztett szép felkötője.

Ebéd után szétozolt a nagy társaság s ezerele alakban élvezte azt a rendkívül szíves vendégszeretetet, a melylyel Bereg megye, Munkács városa és a megye legnagyobb földesura, Schön-

beregi orsz. képviselők közül különösen a közkedveltségű *Nedeczey* János pompásan tudtak intézkedni, hogy ezt az emlékeztető szép napot se lefolyásában, se végeztével semmi zavar vagy rendetlenség meg ne szentségtelenítse.

Másnapra, július 20-ikára a *vereczei határ-*

ERDÉLYI SÁNDOR MINISZTER BESZÉDET TART A VERECZEKI SZOROSBAN.
A miniszter mellett Lónyay főispán, mögötte Lónyay főispáné.

A BESZKIDI HÁGÓ AZ ERDŐS ZSOLLOPPAL, A VEREBESI TETŐRŐL NÉZVE.

FANKOVICS VOLÓCZI PLEBÁNOS BESZÉDET TART A VERECZEKI SZOROSBAN.

HALAKTOVICS ESPERES BESZÉDET TART A BESZKIDI HATÁRSZLOP ELŐTT. — Erdélyi fényképe.

A VERECZEKI SZOROS ÉS AZ EMLÉKTÁRA VEZÉRSZÁLLÁSÁNÁL.

Paar Géza rajza.

KÉPEK A MUNKÁCS ÜNNEPÉLYRŐL.

AZ ÜNNEPI VENDÉGEK KIRÁNDULÁSAI MUNKÁCSRÓL.

I.

Az ezredévi emlékoszlop, a színház és a leányiskola alapköveinek ünnepies letétele után áldomásul 320 férfitől lakoma volt *Erdélyi* Sándor miniszter tiszteletére a «Csillag» vendégfogadó nagytérképében, hol különösen nagy lelkesedést keltett a miniszternek a királyra és a

born-Buchheim Ervin gróf főrendiházi tag, a vendégeket valóságos elhalmozta. Minden ház egy-egy nyílt vendéglő volt, minden gazda tárt karokkal fogadta, a ki hozzá beköszönt. Sokan a jól sikerült népnünne megtekintésére siettek, mások házigazdáikkal a szőlőbe, vagy a város határának egyéb részeibe tettek egy-egy rövid kirándulást. Este sokáig hangzott a esinos város a mulatozók, vagy járó-kelő tömegek vidám zajától. *Lónyay* Sándor főispán, *Jobszthy* Gyula alispán, *Cseh* Lajos munkácsi polgármester és

szélre való kirándulás következett, mint még az ünneplés folytatása.

A meghívott vendégek mindnyájan pontosan összegyűltek az indulás idejére, reggeli 6 órára. Meg is telt a hosszú vonat úgy, hogy az élére fogott két hatalmas gőzös is csak kemény erőlködéssel bírta tova mozgatni. Nem is csoda; mert a mint Munkács lapályán túl a *Latorcza* völgyébe beértünk, onnan kezdve folyvást hegynek kellett kapaszkodniuk. Gyönyörű út volt ez minden tekintetben.

A nap teljes fényében ragyogott le a majdnem felhőtlen égről s igazán mosolygó színt öntött el a buja tenyészetű zöld erdősegre, mely a tetőikig ellepi itt a folyton szűkülő *Latorcza*-völgy két oldalán egyre magasbodó hegyeket. Egyszer csak a bámulás kiáltása hangzott el minden ajkról. Az úttól balra, de a *Latorcza*-

Az első nagyobb állomáson, *Szolyva-Hársfalván*, igen kedves meglepetés érte a minisztert s az egész utazó társaságot. A közeli ruthén községek népe és különösen iskolás gyermekei zászlókat lobogtatva s nemzeti szalagokkal ékesített ünnepi díszbe öltözve harsány éljenzéssel fogadták a vonatot, melynek pihenése alatt egy

háromszor meghajtott előtte s aztán teljes elfogulatlansággal csinos magyar üdvözlő beszédet intézett hozzá, melyet mindnyájan meghatva hallgattunk. A miniszter szíves nyájassággal csirögatta meg a füeska arczat, ki erre szerényen visszahúzódott tanítója mellé, annak engedvén át a tét, hogy fölvilágosítással szolgáljon a kis ruthén helység iskolájáról.

E rövid ünnepelés után a miniszter és kísérete kocsiakra, azaz a legnagyobb rész igen is fakó szekerekre szállott, melyeknek kenderhámós, de azért nemzeti színű papírszalagokkal és zászlókkal «ékesített» mokány lovacskáit jó részt vuklis és kaftános zsidó kocsiok hajtották. Sokan finnyáskodva szaladgáltak ide-oda, hogy valami «jobb fogatot» találjanak; de aztán csak megtelt minden szekér, s a mint az apró, sovány hegyi lovak még kitaróknak is bizonyultak a jó hosszú úton, mind több-több dícséretet kapott *Balajthy* főszolgabíró, e vidéknek, a Verchovinának nagy tekintélyben álló «helyi fejedelme», hogy ebben az igazi görbe országban ennyi vendég alá tengelyt tudott teremteni. Futott s fáradozott is a derék ember heteken (ha nem hónapokon) át, míg annyira tudott menni, hogy a *Latorcza* és *Vicsa* szegény völgye magához képest igazán méltólag fogadhatta a magyar állam egyik miniszterét és a vele volt vendégseregét.

Hangzott az «élién» szakadatlanul mindazokban a falukban, a melyeken keresztül vonult a mintegy száz «fogaton» haladó menet. Férfiak, asszonyok s gyermekek tömegesen állottak zászlóik alatt az út két oldalán. Külön nagy csoportokká sorakoztak az itt feltűnő nagy számmal lakó kaftános zsidók, kik nem igen beszélnek ugyan magyarul, de azért boltjaikon és koresmáikon csaknem kivétel nélkül magyar fölírásuk a kezdetleges czégtáblák, és pedig nem csak ebből az alkalomból, mert újdonsült czégtábla, vagy fölírás sehol sem volt látható.

ERDÉLYI SÁNDOR IGAZSÁGÜGYI MINISZTER A VERECZEKI HÁGÓN.
(A minisztertől jobbra Lónyay főispán neje, balra *Nedeczey* képviselő.)

Erdélyi fényképe.

nak a jobb partja fölött elötűnt a magaslaton álló s erdőseggel koszorúzza *Beregvár*; nem a régi; annak már nyoma is alig van; hanem az új, az a várszerű pompás vadászkastély, melyet nem régebben gróf *Schönborn* Ervin építtetett olyanforma homlokzattal, mint a milyen a híres heidelbergi váré. Fejedelmi látvány meszsze kilátást engedő kies helyen. Mondják, hogy a berendezése is fejedelmi. Milyen kár, hogy a rengeteg e tündér-várának közelebbi megtekintését ezúttal nem lehetett belevonni az útitervbe!

Értelemes gyermek szép magyar beszéddel üdvözölte a kiszállott minisztert, aztán pedig a Szózatot énekelték el jól betanulva. Erdélyi miniszter atyai gyöngédséggel szemlélte és szolgáltatta sorba a gyermekeket, kik mind magyarul feleltek kérdéseire.

Ez a szép jelenet a többi állomásokon is ismétlődött, különösen pedig az utolsón, *Volócson*, hol egy szegényes öltözött, de értelemes és bátor iskolás fiú jobbában kisdud nemzeti zászlót tartva lépett a miniszter elé, zászlóját

*Volóczi*g folyton erdőkoszorúzza völgyön haladtunk jó két óráig; itt azonban véget ért a völgy is, az erdő is. A mintegy 500 méternyi magasságban fekvő állomásról nagy távolságig fensikszerű hegyhátak terjengenek sovány szántóföldjeikkel és legelőikkel; de azokon túl újra kezdődnek az erdősegek.

9 óra felé járt az idő, mikor a volóczi állomás udvaráról az utolsó szekér is kidöcögött, hogy a *Vicsa* patak mellékéről egy kopár parton át ismét a *Latorcza* völgyébe lépünk át.

AZ ALSÓ-VERECKEIKI KISDEDŐVŐ NÖVENDÉKEI ZÁSLÓKAT LENGETNEK A MINISZTER ELŐTT.

VERCHOVINAI ZSIDÓK AZ ALSÓ-VERECKEIKI KÖZSÉGHÁZ ELŐTT. — PAUR GÉZA FÉNYKÉPEK.

Már közelgett a dél, mikor legközelebbi célunk helyére, *Vezérszállásra* megérkeztünk. Itt is nagy néptömeg várta a társaságot.

A *Latoreza* völgyének ez a része az úgynevezett *vereczeki szoros*. Valóban szoros ez, mert a két oldali meredek erdős hegy köze annyira szűk itt, hogy a patakszerű *Latoreza* mellett csak az országút fér el benne. *Vezérszállás* maga innen távolodva esvén, a gyülekezést az országúton helyezkedett el, melynek e pontján zöld galyakból szerkesztett diadalkapu emelkedett. Átellenben a *Latoreza*nak a túlsó, vagyis jobbjáról fel-szökellő hatalmas hegy oldalán egy torony magasságú óriás kőszál mered ki kopaszon az erdő fái közül, a *Napoleon kősziklája*. Ennek a messze ellátású természetes kőszálonak a völgyre néző oldalára érez emléktáblát illesztettek annak a hirdetésére, hogy Árpád, a honalapító, ezer évvel ezelőtt erre nyomult be a mai Magyarországra. Ennek az ércetáblának az ünnepies leplezésére sietett ide a miniszter és a kíséretében kiránduló társaság.

Az alkalmi beszédet *Fankovics* Antal volóczi gör. kath. lelkész tartotta, lelkes szavakkal esetelven a magyarok bejövételének nagy eseményét s biztositást a minisztert és az egész hazát, hogy e környék ruthén népe, mely mostoha vidékén is boldognak érzi magát a magyar állam oltalma alatt, hazafias lelkesedéssel osztozik ezredévi ünnepünk örömeiben s mindenkor kegyelettel fogja tisztelni és őrizni a most leplezendő emléktáblát.

A kifogástalan szép magyarsággal s hazafias hévvel elmondott beszédet hosszas éljenzéssel jutalmazta a hallgatóság, *Erdély* miniszter pedig elismerésének barátságos kifejezése mellett igen meleg hangú válaszzal felelt a szónoknak. Erre a Hymnus eléneklése következett, mely után a vendégsereg a szorosan túli lapályon emelt leveles szin alá vonult, hol gr. *Schönborn*, mint házigazda, vendégelte meg a társaságot.

Kis idő múlva ismét szekerekre ült a vendég nép, melyet, mint ide, tovább is gr. *Schönborn* vezérelt, saját díszes fogatán vivén magával vendégét, a minisztert.

Most a menet a Beszkid határhegyen átlépő *vereczeki hágóra* sietett, a már megtett úton haladván Felső-Vereczkéig, onnan pedig balra térve Alsó-Vereczkén, *Rákóczy*-szálláson és Verében át a határszélre igyekezvén, teleplezni azt a határoszlopot, melyet Magyarország és Galícia érintkező pontján országostámogatással Beregmegye állítottatott.

A déli meleg és a főlészáradt útnak mind jobban fölvert pora meglehetősen terhünk volt ugyan, de azért sem az érdeklődés, sem a kitarítás nem lankadt senkiben. Sőt lelkesedésünk újabb, meg újabb táplálékot merített azokból az egyszerű, de igen kedves jelenetekből, a melyekkel egyik falu népe a másik után lepte meg társaságunkat. Különösen Alsó-Vereczeké népiszkolájának és kisdedővójának a növendékei, mondhatni, minden várakozásunkat felülmúlták

Alsó-Vereczkén túl sokszoros gígyózással kezd fölkanyarodni az országút a Beszkidnek erre lejtő fátlan hegyhátain át a vereczeki hágóra, melyhez az újabb korból az a nevezetes emlék fűződik, hogy 1848-ban a Galicziában állomásozott Vilmos-huszárok erre jöttek haza, hogy honvéd-seregünket szaporítsák. Ma is emlegeti a vidék népe, hogy e derék magyar huszárok, mikor a határt átlépték, leugráltak lovaikról s leborulva csókolgatták az édes haza földjét. Dél elmúlt, mire hazánk itteni határa vonalánál megállapodhattunk s széttekinthettünk a környékből idegyülekezett tömérdek nép és iskolás gyermekek közül a két ország szomszédos szélein.

A napirendre szigorúan ügyelő rendezőség itt is nyomban intézkedett, hogy a granitból obeliszkuszerűen faragott díszes új határvé, a mely a *Beszkid* hágó legtetjén emelkedik, fölavatassék. Az alkalmi beszédet itt is egy derék gör. kath. lelkész, *Halaktovics* Bertalan alsóvereczeki fiatal esperes tartotta, még pedig először magyarul, azután ruthén nyelven. Igen jó hazafi és igen jó szónok. Általános nagy tetszéssel hallgatott kettős beszédében egyebek közt hévvel hangoztatta, hogy ha ez oszlopot valaha ellen-ség merné megtámadni: első sorban a vidék ruthén népe kelne annak védelmére nemcsak azért, mert ő van hozzá legközelebb, hanem azért is, mert minden percében kész életét és véréit föláldozni, ha a szeretett haza érdeke úgy kíváná. A miniszter szép szavakkal válaszolt a szónoknak s melegen szorított vele kezét.

A határoszlop megsejmelése után még a szomszédos galicziái járás főnöke tisztelt meg a miniszter előtt, mire a társaság visszatért Alsó-Vereczkére, hol a szíves látásban kifoghatatlan *Schönborn* Ervin gróf egyik tiszti lakásának udvarán rögtönzött óriás lombsátor alatt kitünő ebédrel vendégelte meg a kirándulás összes részeseit. A lakomán maga a házi gazda mondta az első pohárköszöntőt a királyné és a királynéra. Utóbb két magasrangú katona is poharat emelt, nevezetesen *Bohdinsky* Emil ezredes, munkácsi honvéd-ezredparancsnok és *Pacor*

VOLÓCZ KÖZSÉG.

tábornok, mind a kettő lelkesen hangoztatván, hogy a hadsereg az ezredévi ünnepek alkalmából is őszintén együtt érez a nemzettel, hogy ők katonák is, mint az ország hű fiai, együtt lelkesednek a nemzettel őseink bejövételének ünnepén.

A zenével is fűszerezett lakoma után, mely bezáró részlete volt a két napos ünneplésnek, visszahajtott a társaság Volócza s az ott várakozó külön vonaton elhelyezkedvén, alkonyat tájban megindult Munkács felé, de csak bucsút inteni a derék városnak, aztán pedig tovább robbogni Máramaros-Szigetre, már többé nem ünnepleni, hanem csak szórakozni s a Tisza felső völgyén végig gyönyörködni.

UTAZÁS A FÖLD KÖRÜL 39 NAP ALATT.

Ki ne ismerné Verne Gyula «Utazás a föld körül 80 nap alatt» című érdekes könyvét, valamint az ennek nyomán írt hasonló látványos szindarabot.

Nos, e könyv megjelenése óta 23 év múlt el és a Verne elbeszélésében említett feladat már régen megoldatott, sőt sokkal rövidebb idő alatt meg lehet tenni a nagy utat. Mai napján a föld körüli utazás *Paque* angol vezérkari százados adatai szerint következőképen történhetik meg:

Paque százados 1895 május 15-én — egy pénteki napon — este 8 órakor Londont a hálókocsitársulat «Peninsular Express» vonatán elhagyva, vasárnap este 7 óra 50 perczkor Brindisi-be ért. Itt a «Peninsular & Oriental Steam Navigation Company» gyors gőzhajójára ült, melyen május 21-én Port-Saidba, 26-án Adenba, június 3-án Ceylon szigetére, végre Penang és Singaporen át június 16-án Hongkongba érkezett. Itt a japáni gőzhajóra ült, melyen június 26-án Yokohaméba ért. Itt már a «Pacific Mail» vasútra szállt át, mely az utast 14 nap alatt San-Franciskóba vitte, hová július 10-én tényleg el is jutott. Onnan New-Yorkba naponta indulnak gyorsvonatok, melyek az 5200 kilométernyi utat 5 nap alatt teszik meg. *Paque* százados tehát július 14-én New-Yorkba ért, honnan a White Star vonal világhírű gőzesei két nap alatt Angliába jutnak s így *Paque* július 22-én Liverpoolon át ismét Londonba érkezett vissza.

Paque százados tehát a föld körüli utat minden fáradság is sietés nélkül 68 nap alatt tette meg, Calais-tól vagyis az elindulási ponttól Liverpoolig mindössze csak hatszor cserélt hajlékot, ezen kívül a legnagyobb kikötőkben elég hosszú ideig tartózkodhatott, mivel a gőzhajók a pihenőket utóbb fokozott gyorsasággal pótolják.

Amde 1900 június 1-től kezdve ezen 68 napos utazás már ismét nagyon meg fog rövidülni. Ugyanis ekkor nyílik meg a szibériai vasút, mely a világforgalom gyorsaságában a suez csatornához hasonlítható új korszakot jelent. Egy Verne-féle utazó Londont ismét valamely

A JUNIUS 8-KI HÓDOLÓ DÍSZMENETBŐL: VASZARY KOLOS HERCEGPRIMÁS DÍSZKOCSJA.

hónap elsején elhagyva, Ostenden, Berlinen át, az Orosz birodalom fővárosába 48 óra alatt ér. Ott a szibériai földközi vasútra ül, melyen a 10.000 kilométernyi utat egyelőre 250 óra alatt fogják megtenni, minél fogva Londonból Vladivostokba — az orosz Pacific tengerpart főkikötőjébe — 12 nap és 7 óra alatt jut el. Vladivostokból még az idén megnyíló új gyors gőzhajózási vonal nagy fényvel berendezett gőzhajóján 17 nap alatt San-Franciskóba lehet érni. Onnan pedig — mint már említettük — tíz nap alatt Londonba. S így a föld körüli utat 39 nap alatt, vagyis felényi idő alatt mint azt Verne ezelőtt 23 évvel a londoni «Traveller Club» egyik tagjával megtette — be lehet fejezni.

Az utazási költségek dolgában szintén nagy változásnak nézünk elébe. Mostanában egy föld körüli körjegy élemezéssel együtt mintegy 1210 forintba kerül. 1900 január 1-től kezdve egy ily jegy ára 750—800 forint leand, azonkívül pedig az utasok csak 22 napot fognak hajón tölteni, míg mostanában — a suez-csatornai és indiai vonalon — körülbelül 60 napig hajón kell utazniok.

DÍSZHINTÓK A HÓDOLÓ MENETBEN.

A június 8-iki fényes díszmenet emlékei, egyes részletei, újra meg újra fölélednek emlékezetében mindazoknak, kiknek a sors megadta azt a ritka szerencsét, hogy részesei, szemlélői lehettek annak a valóban tündérmesék világába illő gyönyörű látványosságnak. Ma, midőn a lazejlott ünnepély megörökítése, leírása körül buzgólkodnak a szemtanúk, alkalmat veszünk a díszmenet egyik kimagasló részének, a díszhintók csoportjának rövid ismertetésére.

A koronát vivő díszhintó, valamint a koronatorok, a főpapság, főrendek, az ország és a városok díszkocsijai, mind mult századbeli stílusban készültek, melyeknek rugalmas tartókon, ringó szíjakon függő ülés-szekerényei a négy kerék között egészen szabadon állanak; a kocsis magas ülése gazdag díszítésű, arany, ezüst és színes selyem himzéses kárpitozással volt bevonva; hátul inasok vagy hajdúk állottak a bakon.

A díszhintók nagy száma nem engedte, hogy díszítményeseik részleteire kiterjeszkedjünk; annyit azonban ki kell emelnünk, hogy a gazdag aranyozásnak kiváló rajzstílus is kiváló tökéletességű volt. E magasabb műképességről, finomult ízlésről és technikai tökéletességről tanúszkodó díszkocsik közül az újak mind hazai gyártmányok, legnagyobb része a *Kölber Testvérek* gyárában készült. Ugyanott szerelték föl és díszítették újonnan a régi díszhintókat is.

E kiváló hírű cég már 112 év óta áll fenn. Élete mintegy rövidre vont története a magyar kocsis-ipar fejlődésének.

A *Kölber* cég ugyanis a mult század 80-as évében keletkezett; ekkor alapította Pesten *Kölber Kázmér*, az egyszerű kocsiműhelyt, melyből a mostani nagy kocsis-gyártelep fejlődött. *Kölber Kázmér* utóda, *Jakab*, már magas színvonalra emelte a kocsigyártást. 1813-ban vette át az üzletet atyjától, előbb azonban éveket töltött Európa fővárosaiban, s tanulmá-

nyozta a kocsigyártást, 1842-ben *Kölber Jakab*, a cég jelenlegi főnökeinek atyja, a magyar iparegylet kiállításán a bronz éremmel lett ki-tüntetve. A magyar iparegylet III. kiállítása alkalmával 1846-ban a gyár a nagy aranydíjat nyerte. 1848-ban, midőn *Kossuth Lajos*, mint kormányzó, a fővárosba bevonulását tartotta, a *Kölber-féle* gyár állította elő azt a díszhintót, melyhez gr. *Károlyi György* adta a lovakat.

A magyar kocsis-ipart az 1873-iki bécsi kiállítás alkalmával először a *Kölber* cég mutatta be a világnak. Készítményei érmet nyertek s ifj. *Kölber Fülöp*, a magyar kocsiosztály rendezője, a koronás arany érdemkeresztet kapta. A gyár részt vett az 1876-iki szegedi kiállításon, 1878-ban a párisi világkiállításon a magyar kocsis-ipart egyedül képviselte. Jutalmul el is nyerte az ezüst érmét, míg uralkodónk idősb *Kölber Fülöp* a *Ferencz-József-rend* lovag keresztjével tüntette ki. A triestzi kiállításon 1882-ben is, midőn a gyár a nagy arany érmét nyerte, szintén ő képviselte egyedül a magyar kocsigyártást. Ő Felsége idősb *Kölber Fülöp* s családját a «pókai» előnév használatára mellett 1877-ben nemesi rangra emelte, 1889-ben a gyár gőzüzemre alakítottát át, úgy, hogy ma a gyár a jelen ipari fejlettség legmagasabb színvonalán áll s bátran mérkőzhetik Európa hasonló elsőrangú ipartelepeivel. 1882-ben rövid néhány hónap alatt 115 kocsit gyártott a gyár a magyar vörös-kereszt-egyletnek. A gyár a külföldi, nevezetesen a németországi, angol és amerikai gyárakkal folytonos összeköttetésben állván, az izlés, csin és tőkély terén felmerülő bármely újítást élénk tanulmány tárgyává tette, s újításai a külföldön is figyelmet keltenek.

A *Kölber* cég a magyar ipar híret nemcsak messze világrészekbe elvitte, hanem Nyugat-Európa legfejlettebb államaiban is, mint Német-, Francia- és Angolországban, hol a

A JUNIUS 8-KI HÓDOLÓ DÍSZMENETBŐL: GRÓF ERDŐDY FERENCZ DÍSZKOCSJA.

köcsi gyáripár a legvirágzóbb, nagyabeosülők és keresik a *Kölber-cég* gyártmányait, kitől a walesi herceg, német, francia, spanyol főurak, sőt keletindiai maharadsák is rendeltek meg kocsikat.

De könnyebb volt Magyarországból a külföldet meghódítani, mint itthon némely hazánkfiát megnyerni ez ipar számára. Mert ki nem tudná, hogy pénzzel bíró körünkben valóságosan járványszerűen mutatkozott a hajlam külföldön tenni ilyenemű megrendeléseket. Ez előítéletet megtörni s az illetőket arra bírni, hogy a magyar ipar fölnyét elismerjék, oly érdem, melyet nem lehet eléggé becsülni, s melynek messzire kiható közgazdasági fontossága van. A *Kölber* cég ma már kevés kivétellel a magyar arisztokráciát vevői sorában számlálja, úgyszintén a főpapokat: *Császka* érseket, *Schlauch*, *Schuster*, *Dessewffy*, *Bubics*, *Bende*, *Meszlényi* püspököket, sőt *Vaszary Kolos* hercegegprimást is.

A június 8-iki hódoló díszmenetben 28 díszhintó volt, melyek közül 4 teljesen újonnan, a többi újra díszítve és felszerelve a *Kölber* Testvérek gyárában készült, ezek: a hercegegprimás két díszhintója, a képviselőház elnökének díszhintója, Budapest székes főváros három díszhintója, Debreczen város nyitott ötfogatú díszhintója, gr. *Szapáry Géza*, gr. *Karácsony Jenő*, gr. *Karácsony Aladár*, gr. *Zichy Jenő*, gr. *Zichy Ferencz*, gr. *Mailáth György*, gr. *Czirák Antal*, gr. *Károlyi Tibor*, gr. *Széchenyi Imre* volt berlini nagykövét, b. *Révay Gyula*, gr. *Szapáry Gyula*, gr. *Festetics Tasziló*, dr. *Schlauch* b. bornok, gr. *Erdődy Ferencz*, gr. *Andrássy Aladár* és gr. *Apponyi Lajos* díszhintói. A május hó 2-ki *Te Deum* ünnepélyen különösen gr. *Csekonics Endre* teljesén új díszfogata, — mely május havában a kiállításnak a közüti járművek pavillonjában volt kiállítva, — keltett nagy figyelmet. Végül megemlítiük még, hogy a képviselőház elnökének díszhintója a kiállítás végeig a közüti járművek pavillonjában megtekinthető.

A MŰCSARNOK EZREDÉVI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

II.

Szabadka mint sz. kir. város fogadja *Mária Terézia* királyi biztosát.

Jantykik *Mátyás* történelmi festménye.

Szabadka városa 1779 év szeptember végén nagy ünnepet ült. Akkor érkezett *Mária Terézia* királynak biztosa, ki magával hozta a város számára a szabad királyi városi rangra emelésről szóló dekretumot, s e kitüntetésnek megfelelő új városi lobogót. Régen készült már az egyre gyarapodó város, hogy fényesen ülj meg ezt az ünnepet, mely kiváltságokat biztosít. Meghívta a szomszéd hatóságokat, s küldöttségek ment a Szeged felől érkező *Wlassics* királyi biztos el.

A szabad királyi városi rang nem üres jelentőség volt. Az önkormányzatot bővítette, s a

mire a polgárság igen sokat adott, a katonatartás terheit is enyhíté. Azért minden város vágyott rá. Szabadka ez alkalomtól kapta német nevét is, Maria Tereziopol.

Most, mikor a törvényhatóságok az ezredéves ünnep alkalmából múltjok valamelyik kiváló mozzanatát siettek művészileg megörökíteni, Szabadka városa azt a jelenetet kívánta megörökíteni, mikor ünnepélyesen kihirdetik Szabadkának királyi városá emelését. A festmény elkészítésével egyik tartalmas tehetségsű fiatal művésznket, Jantyk Mátyást bízták meg. A művészt sok illusztrációjából ismerik lapunk olvasói. Hosszabb ideig Párisban tanult. A műcsarnokban alföldi életképeivel ébresztett figyelmet és képessége és eredetisége. Ezenkívül élel- lapot is illusztrált. Jelenleg Bekésen tartózkodik, hol műtermet rendezett be.

A szabadkai kép megfestéséhez sokféle tanulmány előkészületeivel fogott hozzá. Fölhasználta a városnak egykorú képét, s a hivatalos úri vi- selethez a korhűek után kutatott. Akkor parókás világ uralkodott, de az öltözet maga ma-

a tömeg, a fogatok, balra a mozsarakat sütögető hajdúk.

Az ünnepélyes jelenet komolysága, az elmúlt időknek ma már oly tisztetreméltó ódonsága, az eleven csoportozat, a tömeg nyüzsgése igen jól hatnak a képen, melynek magyaros zamatja sem hiányzik. A művész önálló eredetisége is érvényesül rajta, mely sablont nem választott, a hatást fogásokkal nem kereste, hanem ke- resetlenséggel, de átgodolva, a tartalomban adott érdekes lényegét.

A képen fél életnagyságban festvék az alakok s az ezredévi műcsarnokban van kiállítva. Szí- neivel sem hajhászott könnyű hatást, sőt csil- logást mintha kerülte volna, hódolva annak az újabb és természetesebb felfogásnak, mely világosan rakja föl a színeket, mint a hogy a szabad levegőben, a napfényben látjuk. Ez újabb iskola technikájával van festve a kép. A sza- badkaiak meg lehetnek elégedve vele.

* A levélbélyegekből Dél- és Közép-Amerika államai jövedelmet csinálnak s egész sereg külön levélbélyegyet adnak ki egészen helyi nevezetességi évfordulók emlékére. A levélgyjűtők (philatelisták) e miatt többször panaszt tettek s elhatározták, hogy az ily emlékjegyű postabélyegeket kiküszöböljék. A világposta-egyletnek 1897 májusban Washing- tonban tartandó kongresszusa elé törvényjavaslatot nyújtottak be, hogy az ily bélyegeket a világposta- forgalomból is kizárják.

* Csodálatos életmódot folytat egy Armour Fülöp nevű amerikai milliomos. Egészen szegény ember volt hajdan, de Milwaukeeban gabona- kereskedéssel több száz milliót szerzett. Rendkívül egyszerűen él, tipláléka jóformán csak kenyér és tej, csak kivételesen eszik meg egy-egy sült almát. Életmódja azonban inkább gyenge egészségének és különczködésének következménye, mert épen nem fősvény s tömérdek ad jótékony czélokra.

* A Niagara vizesésen a jelen télen oly erős volt a jég, hogy három vakmerő ember átlavagolt a jég hátán. Mivel azonban az út nagyon göröncös volt, mindannyian többször elesetek és megsérültek.

* Az egyiptomi szivarkák kivétele rohamosan emelkedik. 1893-ban 140 millió darabnál többet

SZABADKA MINT SZ. KIR. VÁROS FOGADJA MÁRIA TERÉZIA KIRÁLYI BIZTOSÁT. — Jantyk Mátyás festménye.

A MŰCSARNOK EZREDÉVI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

gyaros, az úgy nevezett Csokonai-bekeccsel. A kép érdekessége, hogy az akkori városi előljáró- ság szerepében a mostani hatóság férfainak alakjai tűnek föl.

A jelenet azt az ünnepélyes mozzanatot tün- teti föl, mikor a királyi biztos megérkezik, s a város főterén összegyűlve fogadják a hatóság tagjai, a szomszédos hatóságok meghívottjai, az összegyűlt lakosság. Az előtérben 30 alakot le- het megkülönböztetni s fölismerni. A háttért a régi város képe szegélyezi, a barátok templomá- val, a ma is meglévő Vojnicse-féle házzal. Ezen a téren áll ma a városháza is. A királyi biztost négylovas hintó szállította, s a fogatok egész sora kísérté, melyek szép sorban kanyarodtak be az ünnepély színhelyére. Ott vitték lóháton a város új zászlaját. Wlassics királyi biztost a város főbírája üdvözli a hatóság élén. A tisztos parókájú magisztrátusban egyszerű városi ala- kok is láthatók, jóízű magyar alakok. Bunyevác szokás szerint a vendéget három pohárból bor- ral is megkínálják (trojanicza). Ott tartja a tal- czan egy fehérbe öltözött kis lány. A kép háttére is mozgalmal és mutatja az általános ünnepet. Jobbra emelvényen a hölgyek, aztán megoszta

EGYVELEG.

* A katonatisztek párbajozását a német had- ügyminiszter meg akarja szüntetni s angol minta szerint ohajtja a vitákat kiegyenlíteni.

* A legöregebb orvos jelenleg De Boissy Hav- reban, ki a napokban ülte meg születésének 105-ik évfordulóját. Még oly erőben van, hogy méltán versenyezhetne atyjával, ki 108 éves korában halt el.

* Eltűnő tónak nevezik az Egyesült-Államokban a Hawpoud nevű kis tavat, mivel vize május 10—20-ika közt rendszeren nagy zajjal a mélységbe süllyed s azután csak lassankint telik meg ismét.

* Vasut fatörzseken. A kaliforniai hegységben egy vasut óriási fákkal bíró mély völgyön megy át. A vasutépítő a hidépítés megkímélése végett néhány óriási fának koronáját a sinekkel egyirányban levágtatván, a sineket egyszerűen az óriási törzsekre helyezte el. A primitív vasút évek óta egészen biz- tosan közlekedik.

* A pókok falánksága köztudomás szerint igen nagy. Lubbock számítása szerint egy felnőtt ember- nek hasonló étvágy mellett szüksége volna reggelire egy kővér ökrre, ebédre egy ökrre és öt juhra, estére 8 juhra s 4 disznóra s a mellett lefekvés előtt még négy mázsa friss halat kellene megennie.

vittek ki 2½ millió forint értékben. Magában Kairó- ban 83 gyár készíti szivarkát 1300 állandó mun- kással.

* A legtöbb levelet szállít a posta Új-Dél- Walesban, hol egy főre évenként 64 levél jut, míg Angliában 53, nálunk csak 16 s Németországban is csak 30.

* Arany kövezet. Arizona állam fővárosában Prescottban, mint utólag kintant, a gránit járdá- kövezet aranytartalmú, minden tonnában átlag 16 shilling értékű arany és egy kevés ezüst van.

* Az orvosságok cseppjeit eddig taláalomra töl- tötték ki a betegek avagy ápolóik. Mivel azonban felfedezték, hogy ily módon a cseppek különböző nagysága miatt veszély is fordulhat elő, újabb az orvosságos üvegeket több helyen egyenlő nagyságú csövekkel látják el. A csövek szélessége szerint a csep- pek sulya is változik 0.7 mm. szélességnél 13 milli- gramm, 1.40 mm-nél 26 milligramm, 1.5-nél 225 milligramm sulya a csepp. Legcélzzerűbb 7 mm. át- mérőjű üvegcsoveket alkalmazni, a midőn egy gramm folyadékra jutna a destillált vízből 10, karbolvízből 15, tisztított szeszből 29, olajfala- jából 21, chloroformból 26, aetherből 41 csepp. Ezt a szabályozást a német gyógyszerészek most törvény által is biztosítani akarják.

KRASZNAHORKA VÁRA KELETRŐL. — Paúr Géza rajna.

A LŐCSEI FEHÉR ASSZONYRÓL ELNEVEZETT RÉSZ A VÁR BELSŐ UDVARÁBAN.

KRASZNAHORKAI MŰKINCSEK AZ EZREDÉVI KIÁLLÍTÁSON.

A történelmi főcsoport hatalmas épületeiben elhelyezett műkincsek és régiségek közt kétség- kívül a legérdekesebbek és legbecesebbek egyike az Andrássy grófok kiállítása, melynek tárgyait részben a Rozsnyó melletti krasznahorkai vár szolgáltatta. Ez a büszke sziklavár egymaga áll rendületlenül az 1412-ben Bebek Mátyás által felépített hét sziklavár közül; a többi, u. m. Murány, Torna, Szádvár, Berzété, Pelsőcz és Csetnek vára elpusztult, sőt a három utóbb ne- vezetett vár már rég eltűnt a föld színéről, míg az előbb nevezettek egy teljes század óta rom- ban hevernek, de mint ilyenek, páratlanul szé- pek és méltán sorolhatók az ország nevezetes- ségei közé. Murány sziklavára különösen szép; a szádvári vár pedig még arról is nevezetes, hogy kútjában igen sok régi fegyver van le- hányva, melyek ott mindaddig érintetlenül he- vernek.

Krasznahorka csaknem két századon át az építő Bebek család tulajdona volt. A Bebek esa- lád kihalása után 1575-ben már Andrássy Péter várnagyot találjuk ott, mint várkapitányt, ki Erdély egyik leggazdagabb ura volt, 1585-ben pedig Rudolf király a vitézségéről ismeretes Andrássy Péternek adományozta Krasznahorkát. 1678-ban Andrássy Péter unokája, Miklós, birta a várat, ki bárói rangot kapott. Utána pár évre az utolsó Rákóczy lett a vár ura s en- nek Rodostóba történt kibujdosása után ismét az Andrássyak vették birtokukba. Majd 1770-ben a híres Andrássy István generálist, a löcsei vár-

A RÁKÓCZY-SZOBA.

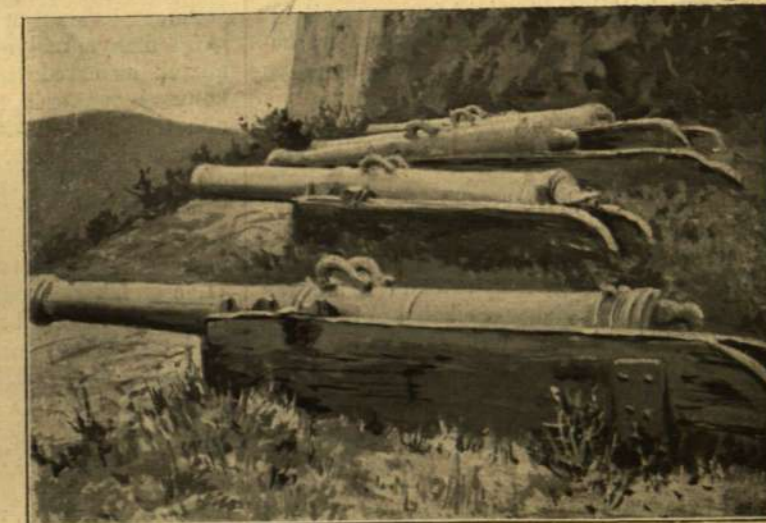
kapitányt, találjuk Krasznahorkán, kit Jókai a «Lőcsei fehér asszony» című regényében oly érdekesen szerepeltet. Ennek halála után az Andrássy család monoki ágának birtokába jutott a híres vár, mely 1817-ben villámcsapás- tól leégett. A páratlan fekvésű vár mintegy tíz

évig romban hevert, de aztán Andrássy György gróf országbíró rendeletére újra fölépítették, ki azt végrendeletileg hitbizományul hagyta örö- köseinek oly föltétellel, hogy a várat örök időkre gondozzák. Jelenleg Andrássy Dénes gróf tulaj- dona.

A VÁR KAPUJA.

Kalmár fényképe után.

A RÉGI ÁGYÚK. (Jelenleg az ezredévi kiállítás történelmi csoportjában láthatók.)

Kréhnyai tanár fényképe után.

A díszmagyar ruhák között, melyek a jun. 8-iki díszmenetén láthatók voltak, a legszebbek közé tartozott gróf Andrássy Gézáé, ki úgy a maga, mint huszárai és csatlósai öltözetét rendkívüli gondnal állíttatta össze, azoknak formáját és kivitelét szabó-jával, Karácsonyival, ki a díszmagyar ruháknak oly nagy mestere, maga állapítván meg.

Andrássy Géza gróf díszmagyar ruhájáról a következő szakeirást adhatjuk: *Mentéje* karmazsin piros antik perzsa bársony, valódi aranyvirágokkal hímelve, hasadék nélküli kurta széles ujjakkal, elején 9 pár valódi aranykapcsolóval és ezekben masszív arany boglár gombokkal díszítve, minden színór és sujtás nélkül; bélese hasonló színű, de sokkal világosabb carmoisin színű eredeti perzsa satin faulle tulajdon színű virágokkal szöve; prémzete a legfinomabb orosz kabinet czoboly, egész darabban való prémzettel. *Atillája* fényes és fénytelen aranyvirágokkal szőtt lyoni brocat, nagyon kurta szabású, valódi aranygömbölyű színórával díszítve, hátán kettős vitézkötéssel, újján «Eszterházy» hajtókákkal, öt pár valódi aranykapcsolóval, és gombbal díszítve, gallérja kihajló állóval, a mellén fént három pár valódi arany, kurta kapcsoló, és

díszítve, rókatorok prémrel, gazdag egyenes király kocsagtollasokor forgóval, és végül fehér selyem gála nyakkendő, valódi aranykötéssel. Ilyen volt mind a három huszár ruhája.

A *csatlósok ruhája*: dolmány czitromsárga angol posztóból, dupla kék és sárga kivágott «Zrinyi» ujjakkal, francia arany paszománttal és sujtásokkal gazdagon díszítve; a nadrág: buzavirág kék angol posztó topánka-nadrág, francia aranypaszománt és sujtásokkal díszítve gazdagon; kalpag: kék tetejű sárga karimájú, francia arannyal gazdagon sujtásosított, elől aranyozott családi czimerrel, és forgóval; egyenes király kocsagtollasokorral; fehér selyem valódi arany skófiomos gála magyar nyakkendő; kék csatlós öv selyemből arany buzogányokkal díszítve; a dolmány párdúczbőr kaczagány, elől aranykapcsolókkal díszítve. Ilyen volt mind a három csatlós ruhája.

Gróf Andrássy Gézáé díszmagyar ruhája a következőkből állt:

Sötétzöld bársonymente czobolyprémrel és arany sujtásokkal; füzöld pruszlik arany sujtással és az Andrássy-család antik ékszerivel díszítve. Szoknyája rózsaszín selyem-brokát, természetes színű rózsákkal, melyek közül egy ág a pruszlikra futott

Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta. A kitüntetett a győri egyházmegye egyik legnépszerűbb papja, jeles egyházi szónok és író.

Esküvő. Ráczkevi dr. Eötvös Bálint, budapesti ügyvéd és a «Helvétia szőlőtelepítő társaság» igazgatója, Eötvös Károly országgyűlési képviselő fia, jul. 28-án tartotta esküvőjét varanói Hegedűs Ödön, a m. kir. kereskedelmi muzeum és az ezredéves országos kiállítás felügyelője és neje, Halmi Berta leányával, Mariskával.

Tűz és robbanás. Julius 30-án délelőtt Budapesten és Pécsen nagy megrázkóztató balesetek történtek. Budapesten a reggeli órákban kigyúlt a központi vásárcsarnok teteje és egész délelőtt égett, míg nagy nehezen elfojthatták a tüzet. Az óriási épület a vámpalota tőzsomszedságában emelkedik 10 400 négyszögölyvi területen, s már az utolsó munkákat végezték rajta, hogy egy hó mulva átadják rendeltetésének. A tűz valószínűleg a tetőzést alatt dolgozó bádogosok vigyázatlanságából eredt, kik forrasztottak. Leégett a tető középső része, a mi körülbelül 60,000 frt kár. — A pécsi szerencsétlenség sokkal nagyobb; ott több emberélet

A VASÁRNAPI UJSÁG REGÉNYTÁRA.

SLATIN BASA VISZONTAGSÁGAI SZUDÁNBAN.

Mint általában ismeretes, Slatin Rudolf, volt osztrák-magyar közös hadseregbeli tisztnek, ki mint «Slatin basa» lett ismeretes, sikerült a «mahdi» sulyos fogságából, hol sok éven át szenvedett, megmenekülni s a dervisek rejtélyes birodalmáról, az ottani állapotokról felelte érdekes tudósításokat hozni. Élményeit két vastag kötetben írta le a sok viszontagságon átment férfi, a mely munkája nem régiben magyar nyelven is megjelent.

Slatin, a szomorú véget ért Gordon meghívására 1879-ben utazott Egyiptomba, hol a szudáni sereg egyik csapatjának parancsnoka lett. A mahdi emberei azonban több véres csatában teljesen legyőzték az egyiptomi kormány csapatait s óriási nagyságú független birodalmat alakítottak a Nilus déli folyásánál, mely maig fennáll s melynek megdöntésére csak néhány héttel ezelőtt indultak ki ismét az angol-egyiptomi csapatok.

Az Egyiptomra nézve oly szerencsétlen kimeneteli háború alatt Slatin is a mahdi fogságába esett, a ki eleinte elég jól bánt vele, besorozta testőrei közé s egyéb dolga alig volt, mint naphosszat a mahdi sátora körül tartózkodni és a roppant hosszú isteni tiszteleteken a mahdival és főembereivel együtt részt venni.

Hanem utóbb a mahdi, Mohamed Ahmed, ki egyszerű dervisből küzdötte magát fel papi fejedelemségre és korlátlan hatalmú kényúrrá, gyanakodni kezdett Slatinra, hogy ez az egyiptomiakkal vagy az angolokkal egyetért, azokkal összeköttetést tart fenn és titkosan levelez. Ezért elhatározta, hogy Slatint fogságra vetteti s e végett egyik főemberének, Abu Angranak ki is adta titokban a parancsot.

Abu Angra sátrába hívatta Slatint s így szólott hozzá:

— Abd el Kadr (ez volt a Slatin neve a fogságban), te a mahdinak hűséget fogadtál s köteles vagy parancsát akkor is teljesíteni, ha az engedelmség fájna neked. Nemde?

— Úgy van, — felelé Slatin, — csak ne szaporítsd a szót, hanem közöld velem a mahdi parancsát!

— Halld tehát: parancsot kaptam, hogy fogságra vesselek. Az okot nem ismerem.

Mig ezeket mondta Abu Angra, egy másik arab kirántotta Slatin kezéből a kardot, melyet az ottani szokás szerint a térdére fektetve tartott, aztán pedig erősen megragadta Slatint, kit ezután néhány katonája egy közeli szalmakunyhóba kísért, hol vasra verték.

Lábat vastag vasgyűrűbe szorították, aztán a gyűrűket több arasznyi hosszúságú vaspánttal egymással összekötötték s összekalapácsolták, a nyakára is erős vasgyűrűt tettek, melyről otromba vaslánc csüngött alá. A gyűrűt elől összekovácsolták és ez majdnem lehetetlenné tette, hogy Slatin a nyakát megmozdíthassa. Midőn mindez megvolt, az egyik arab egy a sátor előtt kiterített pálmagyejékre mutatott,

A «Vasárnapi Ujság» regénytára 1896. évi 31. szám.

azzal két őrző katonával együtt magára hagyták Slatint.

Elfogatása után nem sokára Khartum ostromára indult a mahdi tábora s oda Slatint is elhurcolták magukkal.

Itt történt az a megrázó eset, hogy pártfogójának, Gordon pasának a fejét elébe vitték, kétségtelemné téven ez által, hogy a hős férfi csakugyan áldozatul esett.

A dolgot Slatin így adja elő: 1885. évi január 25-ikén, vasárnap volt, — soha sem felejttem el a napot, — mikor beállott a sötétség, a mahdi

A balhírt azonban nem akartam elhinni s kiléptem sátoromból.

A mahdi lakása előtt nagy embertömeg csődült össze, mely később úgy látszott, mintha megmozdult volna, nem sokára pedig láttam, hogy felém közelegnek. Már az egyes embereket is felismertem. Elöl három néger katona lépkedett és ezek közt az egyik — Settának hívták — egy véres csomagot tartott a kezében, mögöttük óriási tömeg tolongott. A rabszolgák hozzám léptek s vigyorgó arczal állottak meg előttem. Setta kigöngyölte a véres csomagot és megmutatta — Gordon tábornok fejét!

Minden csepp vér a fejembe szökött, lélekzetem megakadt, mégis uralkodtam anynyira magamon, hogy nem vesztettem el nyugalmamat, mikor halvány arcúra néztem. Kék szemei félig nyitva voltak, a száj megmaradt természetes állapotában, haja és szakála majdnem egészen megőszült.

— Nem ez-e a te hitetlen nagybátyád, — kérdé Setta, a mint a fejét magasra feltartotta. (Mert a mahdi táborában általában azt hitték, hogy Gordon nagybátyja volt Slatinak.)

— Hát aztán? — feleltem nyugodtan, — minden esetre vitéz katona volt, a ki ott esett el, a hová állították!

— Te még dicseked a hitetlennel! Majd meglátod a következményeit, — morgott Setta, aztán pedig magával vitte a fejét, melyet a tömeg ivólta követett.

Visszamentem sátramba és halálra fáradtan leborultam a földre: «Khartum elesett, Gordon meghalt!»

Khartum elfoglalása után néhány nappal számárra tették Slatint és közös börtönbe zárták, a hol még egy harmadik vasat is raktak rá, mely 18 fontnál sulyosabb volt. Ezt a vasat pedig csak olyan gonosztevőkre szokták alkalmazni, a kiket gyorsan akartak megpuhítani. A mi pedig még ennél is rosszabb volt: éjjelre oly rabszolgákkal láncolták össze, a kik uraikat meggyilkolták vagy egyéb efféle bünt követtek el. Eleinte el nem tudta Slatin gondolni: mi lehet az oka eme nagy szigorúságnak, de utóbb rájött, hogy Khartum bevételekor Gordonnak valami iratára találtak, melyből olyasmit okoskodtak ki, mintha az elesett hős Slatin titkos összeköttetésben lett volna.

Táplálék dolgában nagyon rosszul állottak a foglyok, mert rendszeren csak nyers gabonát kaptak s ezzel kellett megérniök. Mint a többi fogoly, Slatin is csak a kopasz földön hált, fejét egy kőre hajtotta, melynek keménysége és érdessége erőszakkal okozott neki. Egyszer aztán nagy szerencse érte Slatint. Ugyanis a mint egy nap a közeli folyóhoz vezették mosakodásra, útközben egy számáryereg darabjára talált, melyet nagy örömmel megadva vitt és azontul felvankos gyanánt használt. «Ettől fogva úgy aludtam, mint egy király», — mondja Slatin pasa.

Nem sokára visszanyerte Slatin szabadságát, a mennyiben levették róla a vasat, saját kunyhót adtak neki, sőt a kalifa olykor feleségekkal is megajándékozta, kiket azonban Slatin azonnal

AZ EZREDÉVI KIÁLLÍTÁSBÓL. — A KÖZLEKEDÉSI CSARNOK.

Morelli Gusztáv tanár fametszete.

ezek alatt és felett három pár széles ezüst páncél lappal úgy alkalmazva, hogy a váll is egészen ezekkel van takarva, ezen atilla, alatt masszív sodrott oxidált-ezüst csipkés szoknya van. A nadrág bordeaux piros nehéz lyoni (pur-soie) gála selyemtrico, valódi aranyfonású színórával díszítve, minden sujtás nélkül, lent három pár kurta valódi arany topánka-zsinórával és gombokkal díszítve. Kalpagja bán főveg, aranybrocat atilla szövet tetejéről, s karimája orosz kabinet-czobolylyal díszítve, remek kiviteld boglárval, melybe gyönyörűen hajlított király kocsagtollasokor van alkalmazva.

Ezen díszruhához használta a gróf a «Mária Terézia» korabelig öltöztetett három huszárt és három csatlósát. Ezeknek díszruhája a következőkből állt:

A huszároké: czitromsárga «Mária Terézia» korabeli gálahuszárment angol posztóból, francia arany, zsinórával gazdagon díszítve szarufára és sujtással öt sor gombra, rókatorok-prémrel prémzete; a dolmány czitromsárga angol posztóból francia aranyzsinórával gazdagon díszítve szarufára és sujtással öt sor gombra; a nadrág buzavirág kék angol posztóból készült, a leggazdagabban francia aranyzsinórával és sujtással díszítve; kék huszárv selyemből, arany buzogányokkal díszítve, elől aranyozott családi czimerrel és forgóval; huszár kalpag kék tetővel, francia arany vitézkötéssel

föl. Fehér, arannyal hímzett gyöngyös és antik ékszerrel díszített főkötőjéről lefutó fátyla és finom köténye szintén arannyal volt hímelve. A grófné ruhája oly izélesen volt összeállítva, hogy — mint mondják — a királynénak is feltűnt a Mátyás-templomi ünnepélynél, s igen dicseőleg nyilatkozott róla.

Erdődy Ferencz gróf díszhintója. Lapunk mai számának egyik képe Erdődy Ferencz gróf v. b. t., főrendiházi tag díszhintóját tünteti föl a június hó 8-iki díszmenetben. E díszkocsi egészen a családi színekkel volt kifestve. Két természetes fekete meklenburgi ló vonta pompás szerszámmal föl díszítve. A gazdag hímzésű és nagy rojtos bakon roccoco-izelésű díszruhás kocsis ült, hátul pedig két huszár állott, kik magas szürke prémes és kocsagtollas kucsomát, dús ezüstzsinórával atillát és panyókára öltött mentét viseltek. A kocsi mellett két díszruhás csatlós haladt, mindegyik egy-egy régi divatú korékfékező botot tartva kezében. Az egész fogat stíluszerűséggel volt összeállítva.

Kitüntetés. A király Ruschek Antal győrnádorvárosi esperes-plébánosnak, az egyház, népnevelés és közügyek terén szerzett érdemei elismerésül, a

pusztult el és sokan megsebesültek. A város háza épületében volt Köszl János fűszerkereskedése, a ki titokban nagy mennyiségű lőport tartott, a kirakásban pedig tüzijáték szerek, rakéták is voltak. Epen hetivásár lévén, az egész tér tömve volt, mikor reggel 9 órakor a lőpor felrobbant, roppant erővel törte ki a falakat, s a tüzijáték is meggyűlvén, a robbanás ereje és a sustorgó rakéták, törmelék, szilánkok a vásáros nép közt pusztítottak. Köszl kereskedő, ki alkalmasint égő szivarral közeledett a Wertheim-szekerénybe zárt lőporhoz, sulyosan megsebesült, míg egy inasa, és két cseléd-lány, kik vásárolni voltak a boltban, odaégték. Megsérült az arcán, mellén Aidingerg polgármester is, ki épen a város házára akart menni, mikor a robbanás a piacon messzire eldobta. A sebesültek közt legtöbb piaci kofák és piaci népségből való, körülbelül vagy kétszázan. A városi kórházban ápolják a nehezebb sebesülteket, míg másokat lakásaira vitték. A szakértők szerint a nagy robbanást csak igen sok lőpor idézhette elő s ugy számítják, hogy körülbelül 40 kilogram lőpor lehetett a boltban.

A Balaton átúsítása. Pár esztendő előtt a Balaton Siófoktól B.-Püredig Szekrényessy Kálmán nem egészen 9 óra alatt úszta át, erős hullámverésben. A napokban Gráf Károly és Ejury Lajos vállalkozták, hogy a 14 kilométernyi távot keresztül uszszák. Teljes szélesed volt s Gráf 6 óra 54 perc

Slatinnak felmutatják a Gordon fejét.

utjukra eresztett vagy másoknak elajándékozott. Különböző szabadsága inkább csak névleges volt, mert egy lépést sem tehetett, hogy szemmel ne tartották volna s hiába adott ki írásos nyilatkozatot, miszerint ő mohamedán és Európába visszatérni nem kíván, azért mégis csak gyanakodtak benne.

(Vége következik.)

SENKI FIA.

Regény. Írta VERNE GYULA.

MÁSODIK RÉSZ.

AZ UTOLSÓ ÚT.

(Folytatás.)

Az nap a Kat főzte ebédre meghívták Gripet is. S mikor másnap a «Vulcan» főlészde horgonyt, a kerek világ legholdogabb fűtője vitorlázott a nyílt, nagy tengeren.

A feltételeket ezután hamarjában megbeszéltek. A derék Kat épenséggel nem tartotta megalázkodónak, hogy a Trelingar-kastélyból a «Little Boy and Co.» szolgálatába lépett. Új gazdáját azonban nem volt lelke tegezni, mert nem az Ashton gróf groomja volt immár, hanem a «kis pénzes zacskóhoz» ezimzet bazar cégfőnöke és tulajdonosa. Még Bobot is megurazta, csupán Birknek volt része a bizalmas megszólításban. Volt is látszatja nem sokára annak, hogy a derék Kat vezette a háztartást. A szobában és boltban roppant rend és tisztaság volt. Egy segéd aljárhatott volna ugyan vendéglőbe étkezni, de az üzlet tulajdonosnak és cégfőnöknek meg kellett lennie a maga kényelmes otthonjának és háztartásának.

Az 1882. évet nagy nyereséggel zárta le a «Little Boy and Co.» cég. Karácsony és újév táján alig győzték a sok vevőt kiszolgálni. A játékos-osztályt legalább húszszor fel kellett frissíteniök. Bob páratlan buzgósággal adta el a csolnakokat, hadihajókat, goletteket, briggeket, háromevezősöket, sőt önműködő gőzhajókat is. A többi árut is csak úgy kapkodták. Az előkelő világ nagyon felkapta a kis bazárt, nem is volt igazi ajándék, melyen a «Little Boy» cég firmája nem volt rajta. Hja, a «divat» nagyon sokat ér, ha gyermekek csinálják és a szülők kötelesség szerűen hódolnak neki.

Senki fiának nem volt oka megbánnia, hogy Corkból elköltözött s az újságíróval abba hagyta. Irland fővárosában megtalálta a kívánt nagy piacot. O'Brien szívvel örvendett annak, hogy kis bérlejtő saját erejéből s a maga esze után indulva, oly buzgósággal vezeti üzletét. Jóakaró

tanását Senki fia mindig köszönettel fogadta és követte is, de pénzt, melyet az üzletbe fektetni hajlandónak nyilatkozott, tisztelettel visszautasította.

Az első év leltározásának befejeztével, melynek a legapróbb részletekig menő pontosságát O'Brien elismerte, Senki fia nagyon meg lehetett elégedve. Hat hónap alatt Dublinban megháromszorozódott a tőkéje.

XII.

A találkozás.

«A ki valamit tud Mac Carthy Mártonról és családjáról (egykori bérli) voltak a Kerry grófságban levő Kerwan majornak) sürgősen kérjük, tudassa a «Little Boy and Co.»-pal Dublin, Bedford-Street.»

Ez a hirdetés jelent meg a «Gazette de Dublin» 1884. április 3-ki számában. Senki fia személyesen vitte el a kiadóhivatalba és soráért két shillinget fizetett. Másnap ugyanaz a hirdetés az összes dublini lapokban megjelent. Senki fia okosabbnak nem is fordíthatta volna azt a fél guineet, mert ugyan bizony megfelelőnek lehetett volna-e arról a derék családról, mely őt tagjává fogadta s annyi jóbán részesítette? Szent kötelességgel tekintette, hogy a családot minden áron felkeresse, tőle telhetőleg gyamolítsa s nagy tartozását némiképp lerója.

Hogyan tudhatta volna meg: mi történt a szerencsétlen családdal? Vajon Irlandban vannak-e s napról-napra tengőnek keserves munka árán, avagy Murdock az üldözéstől félve, Amerikába vagy Ausztráliába vándorolt ki, a család pedig követte őt? Patról sem tudott semmit. Matróz-e még? Fáj a gondolat, hogy ezek a becsületes emberek esetleg nyomorban sanylódnak.

A hirdetések minden szombaton ismétlődtek az összes dublini lapokban, de mind hasztalan. Ha Murdock valamelyik irlandi börtönben szenvedett volna, bizonyosan tudomást vesz róla. Így valószínű, hogy a család idegen világrészbe vándorolt ki, onnan talán nem is térnek soha vissza, mert új hazára találtak.

Ezt a fölteszt: hogy a család Ausztráliába költözött ki, O'Brien értesülése megerősítette, mert egykori üzlet-társai révén tudakozódott ő is a család felől. Belfastból kapott egy levelet, melyben az állott, hogy a kivándorlási ügynökség naplójában be van jegyezve Mac Carthy Márton és családja — három férfi, két asszony és leányka. — Ezelőtt két évvel szállottak hajóra, mely őket Melbourneba szállította. További sorsukról teljességgel nem tudhatott meg semmit O'Brien. Senki fia e szerint csak arra számíthatott, hogy Patból tudhat meg valamit, ha ugyan még Liverpoolban van a Marcuard család szolgálatában. Írt a Marcuard cégnek s azt a vá-

laszt kapta, hogy Pat tizenöt hónappal ezelőtt felmondta a szolgálatot s azóta nem tudnak róla semmit.

E szerint csak az a sovány reménye maradt Senki fiának, hogy Pat esetleg, ha visszatér hajója Irlandba, tudomást vesz a hirdetésről. Egyelőre várnia kellett.

A fiú üzlete napról-napra mindinkább felvirágozott, a vevők tömegesen tödültek a bazárba. Újabb meg újabb keresetforrás nyílt meg Senki fia előtt.

O'Brien tanácsára fűszerneműt is kezdett árulgatni. Idővel szűk lett a helyiség, a mellette levő boltot is kibérelte Senki fia. Rövid idő múlva az egész városnegyed csak a «kis pénzes zacskó»-ból akart vásárolni. A fűszer-osztályt Kat vállalta magára, s dicséretes buzgósággal végezte feladatát. Bezzeg volt reggeltől késő estig tengeri dolog. Senki fia a könyveit nem is tarthatta volna kellő rendben, ha O'Brien úr nem segített volna.

Második segédre lett volna szüksége, ámde az ifjú főnök nem tudta magát rászánni, hogy merőben idegen fogadjon az üzletbe. De más lett volna az, ha Grip reá adja a fejét. Pedig mintha csak arra született volna, hogy a magas széken ülve a megrendelők számláit rendbe tartsa. Pedig mennyivel kellemesebb foglalkozás volna, mint a «Vulcan» kazánja előtti süni-főni. Hiába akarták vele megértetni. Valahányszor a «Vulcan» Dublinba visszatért, az első fűtő minden szabad idejét a bazárban töltötte, elvégzett örömet mindenféle munkát, de csak addig tartott, míg a «Vulcan» megint főlészde a horgonyt. S negyvenlemez órával utóbb Grip már néhány száz méröldnyire távol volt a Smaragd-Szigettől. Szomorúságot okozott távozása, örömet a megérkezése, mintha a két fiúnak édes bátyja lett volna.

Ezután is, mint eddigelé rendszeren vásárolgatott a Little Boy and Co.-nál. Mindig magával hurezolta egész vagyonkáját, míg végre Senki fia megszabadította őt ettől a teheről, átvette pénzt, de nem fektette az üzletbe, nem volt reá szüksége, hiszen ekkor már szép összeget rakosgatott be ő is az Irlandi Bankba; cheque-számlája is volt, s így pénzdolgában nem szorult meg. Grip tőkéjét a takarékpénztárba tette. Elegendő biztosítékot nyújtott a takarékpénztárnak csaknem négy milliónyi alaptőkéje. Grip nyugodt lehetett, sőt pénze a tőkéhez esatolt kamatokkal évről-évre csak nőtt.

Grip nem volt ugyan hajlandó a tengerész-újjast az irodai elegáns kabáttal fölcserélni, de arra bezzeg gondolt, hogy a Little Boy and Co. vevőinek a számát szaporítsa. A «Vulcan» összes személyzete mind családostul kizárólag innen vásárolt mindent. A kikötőben veszteglő hajók minden matróza előtt oly hévvel dicsérgette a kis bazárt, mintha megfizetett utazó ügense lett volna a «kis pénzes zacskó»-nak.

— Meglásd, fiacskám, később majd a hajó-felszereléseket is mind innen fogják vásárolni. Akkor tarts nagy választékban mindent, a mi egy hosszú tengeri úthoz szükséges: fűszert, hűskivonatot. Nagykereskedő lesz belőled.

— Nagykereskedő? — kérdező Bob.

— Bizony... lesznek áruhelyiségeid, pin-czéid, raktáraid, mint Roe és Guinness uraknak.

— Ejha! — kiáltotta Bob.

— Úgy lésszen «and Co.» uram, — viszonzá Grip enyelegve, — jusson eszedbe, hogy én mondtam.

— Minden útnál — vága közbe Senki fia.

— Az hát, minden útnál — ismétlé Grip. — Belőled még gazdag ember lesz, dűsgazdag ember.

— Hát akkor miért nem akarsz üzlettársunk lenni, Grip?

— Micsoda? hát a hivatásomat elhagyjam?

— Reményled nem vagyok. Több ismeretre volna fűtősnél? Gépész leszel?

— Nem, épenséggel nem hinném. Olyan nagyra vágyó nem vagyok. Több ismeretre volna szükségem, attól már elkéstem. Meg vagyok elégedve a sorsommal.

— Hallgass reám, Grip. Segédre volna szükségünk, kibeen teljesen megbízhatnánk. Miért nem akarsz hozzánk segédnek beállani?

— Kukkot sem értek a könyvvitelhez.

— Nagyon hamar beletanulnál.

— Emlékszem, hogy O'Bobkins úr is eleget vesződött vele a «rongyosok iskolá»-jában. Szó

sincs róla, fiacskám, szó sincs róla! Mig a szárazföldön élt, nagyon boldogtalan voltam, mióta a tengeren élek, olyan boldog vagyok. Szinte félek a szárazföldtől. Hiszen, ha majd nagykereskedő léssz és hajóid jár a tengeren, akkor... akkor a te hajódon leszek fűtő, szavam adom reá!

— Beszéljünk komolyan, Grip. Gondold meg, hogy később majd érezni fogod elhagyatottságot. Hátta talán megházasodnál.

— Meg... háza... sodjam? Én?

— Az ám, te!

— Micsoda? Hogy a sehonnai Grip megházasodjék? Sőt gyermekei is legyenek?

— Természetesen, mint akárki más teszi, — vélekedék Bob olyan hangon, mintha tapasztalatokban gazdag férfiú lett volna.

— Mint akárki más teszi?

— Úgy hát, Grip, akár magam is la...

— No, nézze meg az ember ezt a tökmagot, milyen szakértően beszél.

— De igaz van — jegyzé meg Senki fia.

— Hát fiacskám te is gondosodj illyesfélére?

— Később majd erre is rákerülhet a sor.

szerezték. Hogy azonban meg ne keserítse nagyon Senki fiát, így szólott végezetül: — Majd meglátjuk, ha visszajövök! — S valahányszor visszatért egy-egy útról s faggatni kezdték, így felelt: — Hiszen majd meglátjuk... majd meglátjuk.

A «Little Boy and Co.» cégnek más segédet kellett alkalmaznia. O'Brien úr ajánlott nekik egy Balfour nevű öreg könyvvívót, kiért jót állott, a ki töviről hegyire értette a dolgát. Hja, még sem volt Grip!

Ez az év is nagyszerű nyereséggel záródott le. Midőn Balfour a végszámadást megcsinálta: kitűnt, hogy a cég vagyona árúknak és az Irlandi Banknál elhelyezett tőkével ezer font sterlingre rúgott.

Ekkor — 1885. januárjában — Senki fia tizennegyedik évében járt, Bob tizedfél éves volt.

A bazár virágozott. Senki fiának a szerenese kedvezett, a meggazdagodás útján haladt előre. Vakmerően nem kockáztatott semmit, de nem is szalasztotta el soha a kínálkozó jó alkalmat. Aggódva gondolt únos-untalan a Mac Carthy

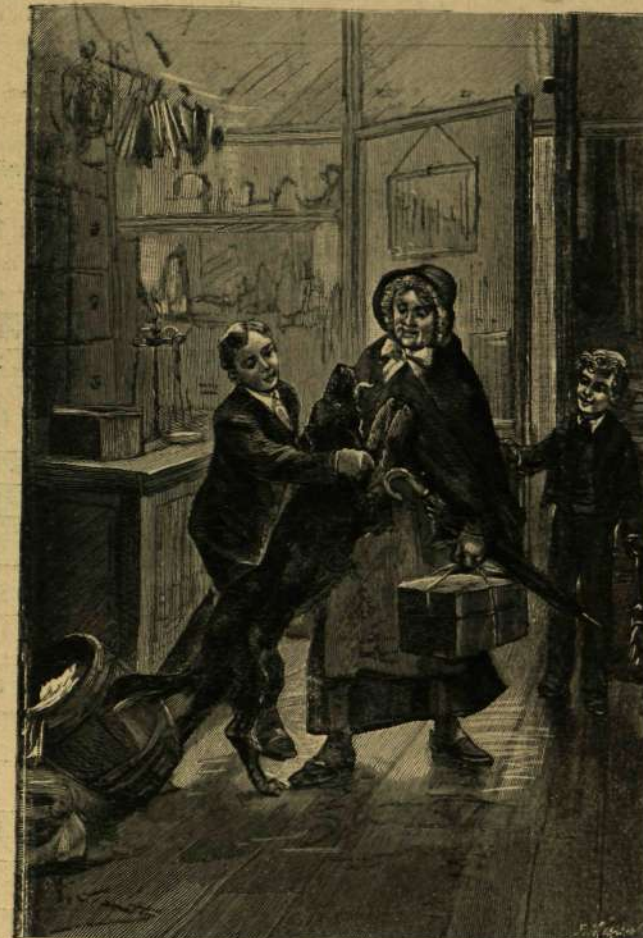
Mindössze arról volt szó, hogy száz mér-földet tegyen meg vasuton. Ha kiléncz óraker elindul, még az nap délelőtt megérkezik, délután rendezi az ügyet, s éjjel előtt remélhetőleg ismét otthon lesz.

Midőn megérkezett Belfastba, a város tele volt lármás izgalommal. A Parnell-báziák, a landliga és landlordizmus hívei állottak egymással szemben. A «Lenipar-fejlesztő társulat» épületét valóságos ostrom alá vették.

Senki fiának ehhez a mozgalomhoz semmi köze sem lévén, egyenesen szállítóhához hajtatott, s őt szerencsére épen otthon találta.

A liferáns szörnyen elesodálkozott, mikor a fiú beállított, s a «Little Boys» cég főnökéül mutatta be magát, hát még mikor látta, hogy minő éles elmével és megfontoltsággal szólalt fel a maga érdekében. Csakhamar mindkettőjük javára elintézték békésen az ügyet. Két óra alatt rendben volt minden; ekkor Senki fia az állomás közelében levő egyik vendéglőbe sietett, hogy megebedeljen. Nem volt oka megbánni, hogy Belfastba jött, mert egy pörnek vette elejét, ámde várt reá még egyéb meglepetés is.

Lassankint alászállott az est, elállott a hava-

Birk is a nyakába ugrott.

— Nagyszerű! Az egyik tizenhárom, a másik kiléncz éves és házasságról álmodoznak!

— Rólunk ezúttal nincsen szó, Grip, hanem rólad, Maholnap huszonöt éves leszel.

— Nem, fiacskám, vedd fontolóra a dolgot. Én házassodjam, én a gépfűtő, ki életemnek kétharmadrészében olyan fekete vagyok, mint a szerezem s nekem tulajdonképen vagy néger asszonyt vagy legalább is amerikai indiánus nőt volna szabad feleségül vennem.

— Grip, nem kellene neked ebből tréfát üznöd. Mi csak a javadat akarjuk. Később megtalálnád banni.

— De hát mit is akarsz, fiacskám? Jól tudom, hogy okos vagy, no meg szép dolog is volna, ha mindig együtt lehetnénk. Eddig megéltem a magam emberségéből, Isten bizony el sem lehetnék nélküle.

— A mint gondolod, Grip. A mi boltocskánkban mindig találsz helyet. És erősen hiszem, hogy idekerülsz te még, mint üzlettársunk.

— Gyökeresen meg kellene változnom.

— Meg leszel az is, Grip. Minden ember megváltozik; helyén van ez, mert javulnia kell mindenkinek.

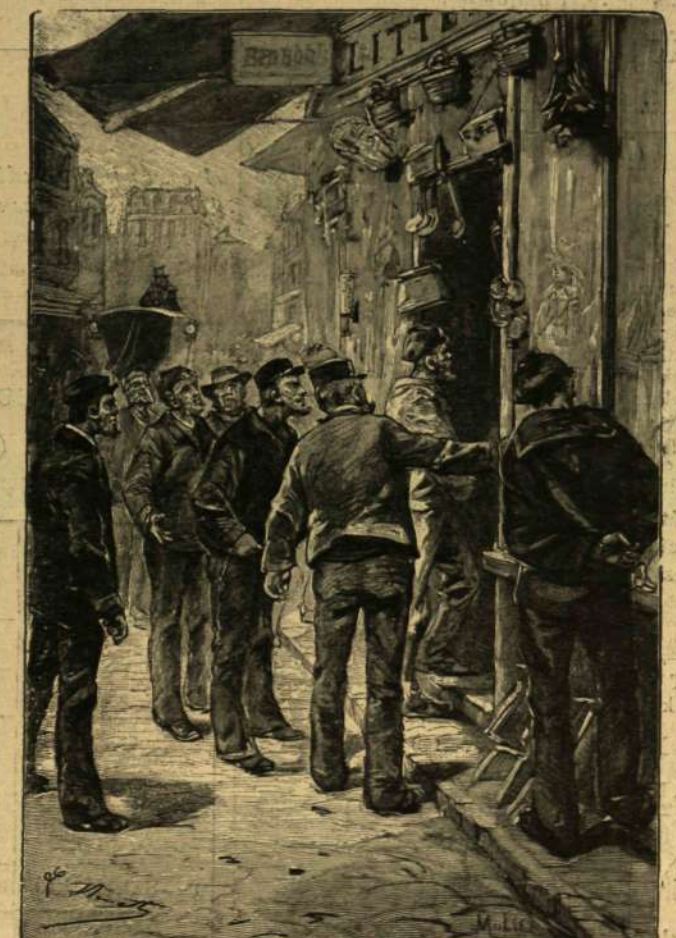
Gripen nem fogott az okos szó. Szerette a foglalkozását, feljebb való: a «Vulcan» kaptánya, a hajóhadnagyok becsülték, pajtásai

családra. Tudakozódott Melbourneban is a családl felől. Mindössze annyit tudhatott meg, hogy annak a családnak teljesen nyoma veszett. Így szokott ez lenni e világrész bevándorlójánál. Mártonnak pénze nem volt s így valószínűleg valami Istentől-embertől elhagyott vidéken holmi juhnyáj mellett kapott munkát. Hogy hol, ki tudná megmondani?

Patról sem tudott meg semmit, mióta a Marcuard cég szolgálatából kilépett. Valószínűleg szülei után kiment Ausztráliába.

A Mac Carthy családon kívül még Sissy is eszébe jutott gyakran Senki fiának, Sissy, az ő hűséges testvére a hard kunyhójában. A hadra, a vaslelkű Thornpipere és a Piborneokra sohasem gondolt. Legfőkébb Weston Anna kisasszonyon esodálkozott, hogy a dublini színházban még nem vendégszerepelt.

November 25-én történt; tél volt már; nagy pelyhekben hullott a hó, melyek hasonlatosak voltak a tollakhoz. Pogány idő volt, ilyenkor legjobb az élet a jó meleg szobában. Senki fia azonban nem maradhatott otthon. — Reggel Belfastból egyik szállítójától levelet kapott. Egy számla kiegyenlítéséről volt szó, mely esetleg pört vont volna maga után, már pedig a pört lehetőleg kerülni kell. O'Brien legalább így vélekedett. Senki fia is jónak látta Belfastba menni, hogy az ügyet személyesen intézze el.

Ez ám a bazár!

zás, csak a hideg nem akart engedni. Egy nagy gyár előtt óriási népesödület volt. Senki fia elől elzárta az utat. Épen fizetési nap volt s mivelhogy a gyár igazgatója tudtára adta a munkásoknak, hogy a bért jövő héten leszállítja, a munkások roppant izgatottan fenyegetőztek.

Előbb csak ordítottak, majd fenyegetőztek, végül közapor hullott a gyár ajtaira és ablakaira. Ekkor azonban egy csapat rendőr rohant a csöcselék-hadra, hogy szétszórja és a kolompokat letartóztassa.

Senki fia nem akart a vonatról lekésmi, igyekezett tehát a zajongók elől kitérni; csak hogy nem lehetett ám. Hogy el ne tapossák, vagy a lovasrendőrök el ne gázolják, egy nyitott kapu alá menekült. Ugyan ebben a pillanatban sujtottak le a rendőrök őt vagy hat munkást.

Epen mellette roskadt a földre egy ifjú nő; szegény, halvány arcú, gyári munkásleány volt, a ki bizonyára lehetőleg tizennyolcz éves, de nem mutatott többet tizenkettőnél. Midőn a földre hullott, fölkiáltott még utoljára:

— Segítsé! Segítsé!

Ez a hang! Mintha ismerné! Régi emlékek elevenedtek fel a fiú lelkében, a hang a torkán akadt, a szíve úgy vert, mintha a keblét ketté akarta volna repeszteni.

(Folytatása következik.)

Plasticon, Andrassy-ut 69.
Igen tisztelt asszonyom!
Mélyen tisztelt uram!
Kötelességünket teljesítjük, ha tisztelettel értesítjük, hogy a régi műcsarnok palotájában, **Andrassy-ut 69. szám,** a hol a „**PLASTICON**“ vállalat mutatja be az ő művészi látványosságait, megnyitották a

KALIFA tündéerkertjét.

Az ezeregy évi csodás regéi írják le a költői művészetnek ezt az alkotását. A szemnek káprázatos látványossága ez a kert. Pazarul ékesítve keleti növényekkel, illatos virágokkal.

A Kalifa tündéerkertjét és a „PLASTICON“ - t nézze meg mindenki!

Budapest. 1896. évi május hó.

„**PLASTICON**“, a műcsarnok régi palotája, Andrassy-ut 69.

Értesítés t. olvasóinkhoz!

A Budapesti tájékoztató kezűkönyvét, mely az ezredéves kiállítás alkalmából csinos vászonkötésben mintegy 200 oldal terjedelemben, 40-nél több képpel, Budapest térképével, a kiállítás tervrajz és látványosságai, valamint 10 drb kedvezmény-jeggyel melyek a tulajdonosnak 4-33% engedményeket biztosítanak, t. olvasóink figyelmébe ajánljuk. Emne igen csinos kiállítás lakosnak egyaránt nélkülözhetetlen zsebkönyvül szolgál. A kalanz bolti ára 60 kr., előfizetőink azonban kedvezményképen bérmentes megküldéssel 50 kron, Budapest térképét a kiállítás tervrajz és látványosságai pedig külön csinosan borítékoltva 15 kr. helyett 7 kron kaphatják nálunk.

Utánvételes rendelések figyelembe nem vétetnek és ezért legalkalmasabb az összeg előzetes beküldése.

A kiadóhivatal
(Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4.).

A Franklin-Társulatnál Budapesten megjelent, és minden könyvkereskedésben kapható:

BAKSAY SÁNDOR
GYALOG-ÖSVÉNY.
Második kiadás.
Három kötet. — Ára vászonkötésben 3 forint.
Minden kötet külön kapható.

WEINWURM ANTAL
fényképező első magyarországi chemigraphiai műintézete
Budapest, IV., Károly-utca 3.,
készít mindennemű czinkedzésű díszes, autotypia, phototypia, chemigraphia és chromotypia után. Alaprajzok, térképek, határozatok fototipográfiai ábrán a legújabb nyomatban sokszorosítottak.
Külön bevezetés háonkívül való fényképek felvételekre.

Molnár és Trill új szerkezetű körképe, a Pokol.

Az emberi fantázia legnagyobb alkotása Dante Pokla a városi életet faszóval és körkép alakjában látta. Ez a körkép merőben új beosztást látványosság.

Fő részei:

1. A lelkek átkelése az Acheronon.
2. A lebegő lelkek.
3. A tékozlók és fosványok hágya.
4. Dís vár. Az izzó torony.
5. Az ég sírok.
6. Az ember-fák erdeje.
7. A vérfolyó.
8. A tűzcső.
9. Az ég lábát mezeje.
10. Az aranycsuhás barátok körmenete.
11. A mézárás.
12. A kígyók földje.
13. A jégvilág.

Megszámíthatatlan sokaság. Alomvilági tájak. Soha eddig nem látott színhások. A világban egyetlen, áttetsző színekkel és szabad alakokkal szerkesztett körképe. Látáshoz reggel 9 órától egész nap a király-utcai fasor végén, szemben a kiállítás második főkapujával.

Bérelő díj 50 kr.

A Városi kertbe menő villamos kocsik, omnibusok és lóvonatu kocsik megállóhelye.

A Pokol Gárdonyi G. fordításában a körképbe volt képekkel illusztrálva minden könyvkereskedésben kapható. Az ára 50 kr.

A nap változó világossága szerint változó színhások! A tüneményes festészetnek legnagyobb s egész világon egyedül álló alkotása.

KURCZ LIPÓT és T. S. ZINKOGRAFIÁI
BUDAPEST VESZTÉNYKIRALYI 13.
CLICHÉ
LEGJOBB 11 DLCSŐ
KIVITELBEN
Zinkográfia
fameletszel
újjan.

1896. évi 3400. sz. **Gabona-bevásárlás.**

A cs. és k. 7. hadtest intendánsága kereskedelmi szokvány szerint raktárszerű minőségű 1.700 métermázsza búzát, 9.065 métermázsza rozst vagy kétszerest és 10.315 métermázsza zabot vásárol be.

Beszállítandó:

Mentesen a katona élmezései (fiók) raktárnál		1897. évi				
		Január	Február	Márczius	Április	Május
		h a v á r a				
		m é t e r m á z s z a				
Temesvár	Uj raktárak bécsi kapu mellett	Buza	630			
		rozs vagy kétszeres	1000	1000	1000	535
	Raktárak belvárosban	Zab	1000			
Arad	Gyártelepi raktárak	Buza	445			
		rozs vagy kétszeres	700	700	690	
	Raktárak a városban	Zab	1000	1000	2000	1430
(K.-Szt.-Miklós)	Raktárak K.-Szt.-Miklóson	Buza	500	500	500	500
Szeged	Élelm. raktár	Buza	210			
		rozs vagy kétszeres	300	300	335	300
		Zab	415			
Nagyvárad	Kepes-féle raktárak	Buza	415			
		rozs vagy kétszeres	500	1000	500	205
		Zab	1000	1000	1000	1725

1. Az ajánlatok az egész szükségletre vagy kisebb részekre tehetők. Az egész mennyiségre vállalkozó ajánlattevőknek azonban bele kell nyugodni abba, hogy ajánlatuk csak egyes szállítási részletekre, illetőleg egyes cikkekre és állomásokra is fogadtatik el.

Miután a katonai igazgatóság fenntartja magának azt, hogy kétszerest vagy rozst, vagy rozs helyett búzát vásároljon be, a szállítandó roszmennyiség mellett még hasonmennyiségű kétszeresre is nyújtandó be ajánlatok.

2. A bevásárlás minta és ajánlati minőségű súly szerint történik. Minden ajánlatnál minőségű súly mellett, legalább 2-3 kg-os minta nyújtandó be és az ajánlatban azon minőségű súly beirandó, mely szerint ajánlattevő szállítani szándékozik.

3. A szállítandó ártnak nemcsak a mintának és a minőségű súlynak, hanem a szokványfizet II. cikk értelmében a raktárszerű tisztaságnak is meg kell felelni, mely tisztaság az árú átvesztésnél állapítatik meg.

A rozsnak teljes, nem kicsiny vagy csenevészes szemekből kell állni; csenevészes, tört és beteg szemek kiszemelésre számítanak.

Csak sárga zab vásároltatik be; fekete zab szállításhól ki van zárva.

4. Kinostári zsákok csak a szokványfizet XII. cikkében meghatározott használati ár fizetése mellett kölcsönözhetnek.

5. Az 50 kros bélyeggel ellátott lepecsételt eladási ajánlatoknak 1896. évi augusztus hó 10-ik napjának délelőtti 10 óráig a 7. hadtest intendánságánál Temesvárott kell beérkezniük.

A kötelezettségnek legalább is 10 napra kell szólnia. Az ajánlatok métermázsánként minden költség nélkül teendők.

Az árú származása az ajánlatban kitéendő. Ha a beszállításra a katonai díjazásba kedvezményes vétetik igénybe, mi csak térítési utón engedhető meg, úgy a származás lehetőleg a beszerzési helyek szerint részletesítendő.

Az intendánság előtt ismeretlen ajánlattevők kötelesek azon esetben, ha az ügylet létre jön, az ajánlati mennyiség értékének 10%-át pénzbeli biztosítékkal benyújtani.

6. Az ezen bevásárlásra nézve alapul szolgáló, Temesvárt 1896. évi július hó 15-én kelt szokványfizet az alulírott intendánságnál és a Temesvári, Aradi, Nagyvárad elmezési raktárnál, továbbá a Szegedi elmezési fiók-raktárnál a szokásos hivatalos órák alatt mindenki által megtekinthető. Ugyanaz minden nyomtatott útán 4 kr. felírtése mellett minden elmezési raktárnál megszereshető.

Minden ajánlattevő már az ajánlat benyújtásával az ezen szokványfizet és a jelenlegi hirdetés határozmányaira kötve van.

7. Ajánlatok az 1896. évi beszállításra nem teendők. Temesvárott, 1896. július hó 15-én.

A cs. és k. 7. hadtest intendánsága.

alatt érkezett Fűredre, Ejurú pedig 8 óra 12 perc alatt.

Török halott Budapesten. Az állatkerti Ó-Budavára török kolóniájához tartozott *Csuztalics* Resid, ki bosnyák földről jött ide, s Ó-Budavár mecsetének tornyából csengő hangon szokta énekelni az imára hívó szavakat. A derék s még fiatal mézsim júlus 28-ikán meghalt. Napok óta reumában szenvedett s az orvos bedörzsolésre való szert írt neki. Mivel az külsőleg nem hatott azonban, *Csuztalics* Resid bevette az egész üveggel. Ez okozta halálát, mely aztán gyorsan bekövetkezett. Még az nap este eltemették, mert a mohamedán szokás huszonegy óra alatt kívánja a halott eltakarítását. A halottat este vitték át a budai katonai temetőbe, a bosnyák bakák sírjai közé. A halottas menet élén két rendőr lovagolt; a halottaskocsiban a nyitott koporsó négy sarkán négy török gubbasz-tolt s mormolt imákat, a koporsó mellett pedig törökök lovagoltak. A halott arca a kocsiban sem volt letakarva. A temetési szertartást a bosnyák ezred hozdásja végezte.

Magyar kir. államvasutak. Zónarendszerű személy és podgyász díjazásba életbeléptetése a Nográdmezei h. é. vasuton. A magyar kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint a Nográdmezei h. é. vasuton a megnyitási napjával zónarendszerű személy és podgyász díjazásba lép életbe. Ezen díjazásba a m. k. államvasutak díjazásba előírású iróddjában (Csengeri-utca 33.) — 10 kr-ért kapható.

Nemzetközi körutazási forgalom Franciaországgal és Angliával. A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint folyó évi május hó 1-én a nemzetközi körutazási forgalomban Franciaországgal és Angliával, a francia—angol—belga—luxemburgi—német—svájci kül-rák-magyar körutazási forgalmak számára külön díjazásba lépett életbe függelékek együtt, mely függelék a francia állomásokról svájci állomásokra szóló nyári menetérti jegyeket illető díjazásba tartalmazza.

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közelebbi napokban : PAP KAL. JÓZSEF, kegyesrendi tanár a szegedi kegyesrendi főgimnáziumban, élte 51-ik évében. Az elhunyt 28 éven át működött a tanári pályán és különösen a történelem előadásában volt kiváló. — SZEREMLEI JÓZSEF, h.-bőszörményi ev. ref. lelkész, az alsó-szabolcs-hajduvidéki ev. ref. egyházmegyének 13 éven át volt esperese, volt orsz. zsinati és egyetemes konviki képviselő, ki egyházi és iskolai ügyekben rendkívüli buzgalmat fejtett ki, s köztiszteltben álló férfi volt, élete 62 évében, H.-Bőszörményben. — Csokolyi FÉNYES KÁROLY, m. kir. dohánybevéltő-tiszt, több éven át Bihar megye volt tiszt ügyésze és bizottsági tagja a debreczeni egyházmegye volt tanácsbírája, 48/49-iki nemzetőr, élete 77-ik évében, Debreczenben. — Idősb SZÉKÉNY JÓZSEF, 48/49-es honvéd főhadnagy, földbírtokos, a párkányi takarékpénztár igazgatósági tagja, Esztergom megye törvényhatóságának bizottsági tagja, Párkányban, 70 éves korában. — POPOVITS JÁNOS, karczagi gör. kel. vallás lelkész, 59 éves, Karczagon. — UHRONOVICS SÁNDOR, r. kath. pap, kit noha három ízben neveztek ki plébánosnak, mindig káplán akart maradni, 70 éves korában, Lőcsén. — NYIR DÁNIEL, fővárosi ismert ügyvéd, sok ideig Kecskemét városi tiszt ügyésze, köztisztviselőben élt férfi, kinek 49 éves korában, Török-Bálinton történt halálát nagy kiterjedésű rokonság gyászolja. — Ifj. SZIDÁNYI FERENCZ, fővárosi tanító, a fővárosi önkéntes tűzoltók derék tagja, ki egy tüzvész alkalmával a múlt héten megsérült. — CSORBA IMRE, m. kir. állami rendőrségi felügyelő, ki csak nem rég lépett át a hadseregbe, hol főhadnagy volt, a rendőrséghez és alig három hónapja nősült, saját kezűleg vetett véget életének. — REINWARTH JÓZSEF, 74 éves korában, Lipcán; az elhunytban lapunk főszerzője édes atyját gyászolja. — HANKE EMIL, ügyvéd, debreczeni r. kath. egyházközségi bizottsági és iskolásági tag, s a Terézianum árvtartó intézet pénztárnoka, 45 éves korában, Debreczenben. — PILLER RAFAEL, magyar államvasuti igazgatósági hivatalnok, 44 éves, Budapesten. — RUTTKAY SÁNDOR, nyug. pestmegyei tisztviselő, 75 éves, Balassa Gyarmaton. — LÉLEKSY GYULA, 68 éves, Fegyvernekben. — SZALATNYAI JÓZSEF, ki az 1849—48-ik évben mint honvéd főhadnagy többször kitüntetést kapott, 78 éves korában, Miskolcban. — Bárdossi BÁRDOSY IMRE, földbírtokos, Fejérmegye bizottsági tagja, 66-ik évében, Székesfehérvárott. — LEHOZSKY ÖDÖN, posta- és táviró-hivatali segédellenőr, 40 éves, Bián. — FRANK GYULA, járásbírósi segéd telekkönyvezető, 34 éves, Verseczen. — NEUMANN NÁNDOR, kereskedő, városi képviselő, 69 éves korában, Miskolcban. — LANDAUER FERENCZ JÓZSEF, nagykereskedő, a Landauer Ignéz és fia cég egyik főnöke, Budapesten. — CSZOBOR KÁROLY, földbírtokos, 56 éves korában, Főthón. — POSZTOPCZYNSKY LAJOS, nyug. adótárnok Lőcsén, 90 éves korában.

Szerkesztői mondanivalók.

Kicsi tűzhely. A selmeci kalvária. Két levél. Tehetség létezik mindannyiunkban, csak hogy nem az a gyakorolt, árutudatos tehetség, mely egy költeményt elejétől végig jól meg tud írni. Csinos sorok kúszázt, zavaros vagy erőletelt sorokkal váltakoznak.

Anyám sírjánál. Ezer év. Sok ember érez költőleg, de kevés az, a ki érzelmeit megfelelő költői formába tudja önteni. Ez a tehetség szerzőnél is hiányzik.

Álom. Elég csinos; reméljük, hogy szerzőtől jobbat kaphatunk, melyet egész megnyugvással közölhetünk.

Kereslek. Nyomordó szív. Az első Hugó Viktor-utánt; a második tele van nagy hangú erőlködéssel, szertelenséggel.

Nem közölhetők: A délibáb. A festő rózsája. Ne csodáljátok. — Ezer éves haza. Benne a versláb patrog eléggé; ámde azért nem teszi széppé. — M. J. Ezer éve mult el annak. Még prózának is gyöngye. Ezt a két sort pedig:

Hányszor támadt fel ön fia
Fegyverrel ellene?
Kölcsény már megírta, csak hogy sokkal szebben!

Hányszor támadt tenfid
Szép hazám kebledre?

Öröm és gyász. Nagyon győnge kísérlet. — Tihany vára. Elavult formákat követ; de ez még nem olyan baj, mint az, hogy a monda nagyon csínját, minden lélektani alapot nélkülöz. — A dalba öntöm. Megki-vántam. Azzal biztatja magát, hogy a dal, melybe lelkit önti, zengeni fog, míg csak hűn szerető lángoló szív akad; pedig a kis versekre nem hogy örök élet várna, hanem még a mát sem élük túl, nincsen bennük egyéb, mint egy kis verselési ügyesség.

SAKKJÁTÉK.

1963. számú feladvány. Gold Samu-tól.

SÖRÉT.

Világos indul a negyedik lépésre matot mond.

Az 1962. számú feladvány megfejtése Blake P.-től.

Világos. Sötét. Világos. a. Sötét.

1. Hd6-f5 ... Kd5-e4 (a)
2. Vc1-c2 ... t. sz.
3. V. F. H. mat.
1. ... B. t. sz. (b)
2. Fc8-b7 ... t. sz.
3. Vc1-c6 ... c8 mat.

Világos. b. Sötét.

1. ... Hg8-c7
2. Vc1-c6 ... Kd5-c6
3. Hg2-b4 mat.

Helyesen fejtették meg: Budapesten: K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — Sárospatakon: Gérecz Károly. — Csomonyán: Németh Péter. — Vaskapun: Dr. Balassa Zoltán. — A pesti sakk-hír.

KÉPTALÁNY.

A Vasárnapi Ujság 29-ik számában közölt képtalány megfejtése: Híres város az alföldön Kecs-kemét.

Heti naptár, augusztus hó.

Nap	Kath. prot. naptár	Görög keleti naptár
2 Vasárnap	D. 10. Porcz	21 F. 10. Sim.
3 Hétfő	István, Agost	22 Mária Magd.
4 Kedd	Domonkos	23 Fokáz
5 Szerda	Havi B. Asz.	24 Krisztina
6 Csütörtök	Ur szine vált.	25 Anna
7 Péntek	Kajetán, Don.	26 Hermolaus
8 Szombat	Czirjék vt.	27 Penelope

Hold változás. Újhold: 9-én reggel 6 ó. 18 pkor.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.
(L. Egyetem-tér 6. szám.)

Hamisított fekete selyem. Egészünk el egy kis mintát a venni szándékozt selyemből és a hamisítás rögtön kiderült: Mert míg a valódi a jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödrödik és csakhamar kialszik, maga után csak egy barna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsiros szűn — szalonos — lesz és könnyen törék) lassan tovább ég (mint ahogy rostálják a festanyagtól tiltetten tovább izzanak) és sóttá barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödrödik, csak meggyöngyül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítotté nem. — Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhoz szállítja, postabér és vámmentesen szivesen küld bárminek is mintákat, akár egyes előfizetőkre való, akár egész vételek levő valódi selyemzetveiteiből. — Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 6574

„EGYETÉRTÉS“
POLITIKAI NAPILAP.

Csávoszky Lajos, 1896. évi XXX. évfolyam Kossuth Ferencz, 1896. évi XXX. évfolyam főszerkesztő.

Az Egyetértés nem dolgozik a hatásvadászat ocsó esz-közé, hogy magának egyszerre, tömegesen csakhamar újra elmaradó, új előzetőket szerezen, hanem mindenkor kellő színvonalon álló közleményei, gyors, pontos és minden tekintetben megbízható tudósításai által iparkodik régi, jó hírnevét mint hazánk legelső napilapja állandóan fenntartani, hogy ez uton ne csak régi előzetőit kaposolja állandóan magához, hanem közönségét új hódítások által évről-évre maradóan meg is szaporítsa.

Hogy ezt a célt elérjük, erre nézve legnagyobb támaszunk a lap nagy terjedelme. Az Egyetértés egyetlen egy oldalon majdnem annyi betűt képes közölni, mint a kisebb lapok három egész oldalán s így az Egyetértés egy rendez 3 oldalos lapja annyi közleményt tartalmaz, mintha a kisebb lapok 24 oldalon jelennek meg, a mi azonban csak átlagában történik. Ilyenkor az Egyetértés 12—20, illetőleg a kisebb alakban számtalra 36—60 oldalnyi terjedelmű.

Csak a lap ily nagy méretei teszik lehetővé, hogy az Egyetértés mindenről elő is és részletes tudósításokat közölhet, a milyeneket egy más lap sem nyújthat közönségének. Így általánosan ismeretes, hogy az Egyetértés országgyűlési tudósításait a nemben a legteljesebbekben, nemcsak a tudósítások kimerítő volta folytán, hanem annál a tárgyilagosságnál és részrehajlatlanságnál fogva is, mely a tudósításokat minden pártszínezett olvasó előtt is ártatlansággal teszi. Egy másik nagy erőssége a lapnak rendkívül bő tároza- és regényrovata. Az Egyetértés állandóan két kitűnő regény közöl egyszerre, részint eredeti, részint a modern világrodalom remekeiből válogatva előrangú műfordítók fordításában. Az egy év alatt közölt regények 400—500 nyomtatott ívre, vagyis 40—50 rendez regény-kötetet ragnak. Ily 40—50 kötet regény bolti ára legálább ugyanannyi forint. Ha most még tekintetbe vesszük az Egyetértésnek mindenkor közzétett kitűnőségei és előrangú publikisták által írott vezércikkeit és egyéb politikai közleményeit, bő hírvonalait, eredeti táviratait az ország és a világ minden részében levő saját levelezőitől, továbbá a vasárnapi napon megjelenő egy-egy szaklapot pótló „Irodalom“, „Tanügy“ és „Művelődés“ című országos hírú rovatokat a végül az Egyetértés legjobban informált közönségességét, igaz és megértés bátran mondhatjuk, hogy az Egyetértés a hazai sajtónak egyetlen organuma, mely az intelligens közönség minden osztályának igényeit a legteljesebb mértékben kielégíteni képes.

Mindenek előnyök dacára az Egyetértés előzetési ára a legmérszeleltebb:

Egész évre ..... 20 frt —
Fél évre ..... 10 „ —
Negyed évre ..... 5 „ —
Egy hóra ..... 1 „ 80

Előfizetések legelőszerezésben postautalványon az Egyetértés kiadóhivatalához Budapest, papnövelde-utca 8. intézendők.

RAJECFÜRDŐ A KÁRPATOKBAN (női specificum).
Yasas, timos hévíves és vasápfürdő. Újonnan berendezett hidegvízgyógyintézet. Szénasavasfürdők Keller rendszerű szerint. Szénasavas vasas vízfórások. Posta, táviró. Vasuti állomás: Zsolna; onnan kocsis egy órányira. A l. közönséget kerjük az érkezést előzetesen tudatni. Prospektus készséggel küldünk. Az igazgatóság.

Az ásványvizek királya
Borszéki BUDAPESTI FŐRAKTÁR
Dorviz FRUM ISTVÁN utoda
WERNER ADOLFNAK
VI. Eötvös-utca 48.
MINDENÜTT KAPHATÓ!

Vann, húgyhólyag, húgydara és kövszény-ban
támasz ellen, továbbá a légző és emésztés szervek
harutos bántalmáinál, orvosi tekintélyek által
a Lithion-forrás
Salvator
kitűnő sikerrel rendelve lesz.
Húgyhajtó hatású!
Kellemes ízű! Könnyen emészthető!
Kapható ásványvízgyógyintézetekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.
Budapestben, főraktár Édeskuty L. urnál.

A főváros legszebb látványossága

A Magyarok Bejövetele

Feszty körkép

Városligetben
Andrássy-ut végén.

Látható
reggel 6-tól este 10 óráig,
az esti órákban
villany-világításnál.

Belépő díj:
Reggel 6-tól délelőtt
9 óráig 30 kr., gyermekjegy 20 kr. — Délelőtt
9-től este 10 óráig 50 kr., gyermekjegy 20 kr.

Legjobb és leghíresebb
pipere hölgyor: a

VELOUTINE

Különleges Rizspor
BISMUTTAL VEGYITVE
CH. FAY, ILLATZSÉRSZ.
PARIS — 9, rue de la Paix, 9 — PARIS.

Sz.-Lukácsfürdő

Nagy kénes iszapfürdő,
iszapborogatások, meleg zuhanyfürdők. Massage, kádfürdők, külön férfi- és női gőzfürdők és uszodák.

Budapest.

Vértisztító vascseppek.

Egészség és testi szépség előmozdítására.

Biztos siker felhímulhatan hatással.

Ezen vértisztító vascseppek kitűnő és bámulatos hatásúak: aranyeres bántalmaknál, görvélkórnaál, sárgaság, vízkórság, vészegénység, különösen nők és kis leányoknál, gyomor-görcs, futó köszvény, főfájás és minden más hasonló betegségek; leghatásosabb eredménnyel bírnak a bőr finomítására és kitűnő szépegre. és újra felélesztik az evés és ivás utáni vágyat. Biztos és soha nem csúszó óvszert képeznek minden járványos kór és betegség ellen. Egyszóval sokkal nagyobb azon esetek száma, melyekben a vértisztító vascseppek csodás erejüket sokszor próbák által bebizonyították, semhogy azokat mind elősorolni lehetne; annyiról meg lehet győződve mindenki, hogy bármely alkalomból siker nélkül bevenni nem fogja. Ezen kitűnő hatású vértisztító cseppek kaphatók egyedül **Schneider József** gyógyszer-egyházánál **Reszczán 15. sz.** (Délmagyarország).

Egy üveg ára 4 forint.

Széküldés postautánvétellel.

Elsőrangú szálloda

Erzsébet királynéhoz

Budapest, IV., Egyetem-utca 5.

Kényelmes egyes és családi szobák mérsékelt árban. Előjegyzések elfogadtnak. *Bereczky J. szállodatulajd.*

Stefánia szálloda

VII., Murányi-utca 53., közvetlen a kiállítás területével.

70 szobán berendezett szobával. — Szobák 24 órára 80 krtól feljebb, szükség esetén kérték előjegyzéseket a szálloda igazgatójához küldeni.

Papp Emil Nagymagyar Rajcs Zoltán szálloda-tulajdonos.

Kényelmes szobák

kaphatók naponta 1 forint 50 krajczártól feljebb a San Souci szállóban Budapest, Hajnal-utca 6. szám.

Debreczen szálloda

közel a keleti (központi) pályaudvarhoz, kocsis feleléses. VII., Kerepesi-út 88.

Szobák mérsékelt árban; tisztán kezelt italok, valamint jó magyar zamatos ételek kaphatók.

Adria szálló

I-só rangú,
a főváros központjában, Kerepesi-út 41. szám a népszínház közelében.

Tulajdonos REMI ROBERT.

Metropole szálloda

VII., Kerepesi-út 58.

Elsőrangú szálloda, kedvező helyen, kényelmesen berendezve. Kitűnő ételek és italok, figyelmes kiszolgálás mellett.

Páris szálloda

VI. Váci-körút 25.

Kényelmes 100 vendégszoba, elegáns kávéház és étkező, izléselesen berendezett Bachus-pince. Minden pályaudvarhoz kényelmes közlekedés, villamosvasut megállóhely.

Előzetes kiszolgálás és mérsékelt árak.

Simon Pál szálloda-tulajdonos.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4.

Cs. és kir. 4. hadtest hadbiztossága.
4,770. sz.

Értesítvény.

A budapesti cs. és kir. élmezési raktár számára 12,500 métermássa rozsz és 41,500 métermássa való kereskedelmi szokványok alapján fog beavároltatni. A beszállítás az alább megnevezett raktárakban, a meghatározott részletekben és időben eszközözendő.

Raktárba	Október	November	December	Január	Február	Március	Április	Május
	1896.			1897.				
a váci határon			2100	2100	2100	2100	2100	2000
rozsz								
métermássa	2200	2200	2300	2400	2400	2400	2400	2400
1	2600	2600	2600	2600	2600	2600	2600	3000
2	200	200	200	200	200	200	200	200

Az 1. számú élmezési fiók-raktár «Laposdülön», a 2. számú pedig II. kerületi retek-utczában van.

A rozsz és zabnak szabályszert minőségűnek és idej termelésnek kell lennie.

Az 50 kros bélyeggel ellátandó és legalább 14 napi impognót tartalmazó szállítási ajánlatok, legkésőbb 1896. évi augusztus 19-ik napjának délelőtti 10 óráig a budapesti cs. és kir. 4. hadtest hadbiztossága (vár) nyújtandók be.

Az ajánlatok lepecsételve s a borítékra: «Szállítási ajánlat rozsz és zabra» jelzettel felirattal ellátva legyenek.

A fentjelzett szükségletek beszállítására névze az ezen ügylet számára Budapest 1896. évi július 20-án hivatalosan kiállított és a hadbiztosságnál betekinthező szokvány-füzetben foglalt határozványokon kívül — a katonai élmezési cikkeknek — tözsdén kívüli — kereskedelmi szokás szerint eszközözendő vételeknél, a következő határozványok is mérvadók:

- Az átadás elvileg a kincstári raktárakban eszközöltetik.
- Ezen kívül a kiirt szükségleti mennyiségek részének szállítására is ajánlatok tehető (részlet-ajánlatok), és pedig: a kivánt beszállítási határidő megjelölése mellett, lefelé egészen 100 métermássaig.
- A kincstár fenttartja magának a jogot, csak egyetlen egy cikket is, avagy mennyiségűreket, az ajánlott mennyiségekből elfogadni.
- Az ajánlott gabonának származási helye mindenkor megjelölendő.
- Hogy ha szállításhoz a katonai díjazás kedvezménye igénybe vétetik, akkor a származás a vétel helye szerint kintintendő.
- Külföldi terményű gabona a vételből ki van zárva. A raktárszerű minőségre megállapított legkisebb súlynál nehezebb zabot vagy kenyérré való gabnánért kárpótlás nem engedélyeztetik.
- A kincstári szákoknak kölcsönbe adása csak a szá-

MARGIT-CRÉME

hírneves, az elegáns hölgyek által használt arccrème (nem zsíros kenőcs) rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arcot, eltávolítja az arczról minden nemű bőrtisztatlanságot.

Egyedül szer sepielő, májfoltok, pattanások, börtarka (mitesser) ellen. Bámulatos hatás abban rejlik, hogy a bőrre kenve az által rögtön fűrésztetik és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy szeplővel vagy májfoltokkal teljesen fedett arcz 3-4 nap alatt alabástrom fehérré lesz.

Mivel nem zsíros — nappal is alkalmazható, — a crémével bekenett bőrön a hölgyor remekül tapad. Ára 50 kr. 1 frt.

Margit-szappan ára 35 kr. — Margit-hölgyor, fehér, rózsás és crème színben ára 60 kr. — Margit-fogpép 50 kr.

FÖLDES KELEMEN gyógyszer-tára, Aradon, Deák Ferenc-utca 11. sz.

Főraktár **BUDAPESTEN, Török József**, Király-utca.

Páris 1889. **Kitüntetve** Brüsszel 1891.
Genf 1889. Bécs 1891.
1893. Chicago. Magdeburg. London 1893.

Egyetememes gyomorpor

Barella P. F. W.-től Berlin SW., Friedrichstrasse 220, a franciaországi orvosi társulat tagja. Orvosilag legjobban ajánlatik. Rendkívül sikeres, még idült gyomorhajoknál is.

Szállít próbaár ingyen, csupán a viteldij meg-térítése mellett, berlini főraktárából.

Ausztria-Magyarország számára egy doboz frt 1.60

Raktár:
Budapest: Török József gyógsz. király-utca 12. szám.

Konstantinápoly Budapest.

A főváros legszebb és legkellemesebb látványos mulatóhelye a Gellérthegy alján. — Hetenkint 2-3-szor

fényes tűzijátékokot

rendez **JAMES PAIN**, a világhírű angol pyrotechnikus.

LÁTVÁNYOSSÁGOK:

Keleti nagy bazár, ezzel kapcsolatosan Sulejman szultán ezüstágya és diadalmára (3 millió franc érték), török táncosnők, velencei üveg-fúvó, különféle török és olasz látványosságok.

Csolnakcorsó a Bosporuson,

lovaglás elefánt, tevéken, ázsiai ösvéreken, tündéres kivilágítás mellett.

Diszfelvonulás exotikus pompával

majd:

Déliab mutatványok

(Fata morgana) a Szultán-kávéház vízparti terrassza mellett.

A népligetben nagy állatsereglet, útvészto stb. stb.

KÖZLEKEDÉS:

Az összes hajóállomásokról, villamos vasuton és társaskocsin.

Belépő díj.

rendes napokon: 30 kr., tűzijátékos napon: 40 kr.

RÖSER JÁNOS nyilv. tan- és nevelő-intézete

BUDAPEST, Aradi-utca 10. szám, Röser-ház.

Ezen intézet alapított 1853-ban. Eddigi tanulók száma 13,781; magában foglalja:

- a nevelő-internátust, melyben vidéki családok fiai teljes ellátást, felügyeletet és nevelést nyernek;
- a felső kereskedelmi iskolát, mely egyenrangú és egyenjogú a katonai iskolával, záróbizonyítványai az egyévi katonai szolgálatra jogosítanak;
- a polgári iskolát, mely egyenrangú és egyenrangú az állami és közösi iskolákkal. Növédeké felvétele augusztus 31-ig. Tanács azonban a beiratást minél előbb eszközölni, mert az elmúlt évben sem adhattunk a később jelentkezőknek helyet. — Értesítést küld és felvilágosítást ad az igazgató.

RÖSER JÁNOS, Budapest, VI., Aradi utca 10.

GANZ ÉS TÁRSA

VASÖNTŐ- ÉS GÉPGYÁR-RÉSZV. TÁRSULAT

BUDAPEST.

Ajánlanak mindennemű vas-, aczél- és fémöntvényeket építkezési és gépészeti czélokra vizvezető csöveket, szivattyúkat, lecsapoló és öntöző-zsilipet, készülékeket a belvizek leeresztésére. — A helyi viszonyok szerint szerkesztett turbinákat, órlóhengereket kéregöntetű hengerekkel és malomberendezési cikkekkel. — Zsilipeket bármily nagyságban és bármily rendszer szerint. — Alagcsöveket, zárkészülékeket, csó- és kapu-zsilipekhez, czölöpverő gépeket, anyagszállító kocsikat. — Álló vagy fekvő gázmotorok egy vagy két hengerrel és minden 6066 nemű zúzógépek. 463

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Osztrák-magyar-bajor vasuti kötelek. (Sajtóhiba helyesbítés.) A fent megnevezett kötelek forgalomban 1895. évi október hó 1-től érvényes áru-díjazás (II. rész. 2. füzet) Budapest — dunap. t. p. u. München C. B. viszonylatban a III. különdíjazás díjtétele mint szembeöltő sajtóhiba azonnali érvényességgel 1.68 márkáról 1.84 márkára helyesbítetik.

(Kelet-magyar vasuti kötelek. Helyesbítés lap kiadás a kötelek áru-díjazás II. részének 1. füzetéhez tartozó V. pótlékhoz.) A fenti kötelek áru-díjazásának (II. rész 1. füzet) 1896. évi augusztus hó 1-én életbe lépő V-ik pótlékhoz egy helyesbítés lap jelent meg, mely a nevezett pótlék III-ik szakaszában foglalt pótdíjtételek módosítását tartalmazza. Ezen helyesbítés lap a magy. kir. államvasutak díjazás-elárúsító irodájában (Csengery-utca 33.) ingyen kapható.

Igazgatóság.

Főiskolai **Dr. KUN ZOLTÁN** kipróbált gyógyszerel

Vérképző labdacok, rózsaszínű cukrozva: vérszegénység, görvélkór, látatlan tüdőbetegségek legjobb gyógyszere. 1 üveg ára 1 frt 80 kr.

Hurut labdacok, gyomorhurut, tüdő- és gőghurut, tüdővész, hidegletelés, malária, gyűmökör ellen legkiválóbb: 1 üveg árszékét cukrozott labdacok 1 frt 80 kr.

Női betegségek ellen leghatásosabb gyógyszer az **IBRI-GÁLO POE** 1 doboz 1 forint 20 kr.

Dentipurin-szajviz leghatásosabb fogfolt-kiütő kitanó ávszere a ragályos torokhajoknak is 1 Ára 60 krajczár.

A Purpurin Crème arcz- és kezkenésnek meglepő hatása van: 5 nap alatt az arczról minden foltot eltávolít s bárszervező varázslója. 1 üveg 1 frt 20 kr.

Kaphatók a készítmény:

TRSTYANSZKY K. gyógyszerésznél Sárospatakon.

Főraktár Budapest: Török József gyógyszer-táraiban, Király-utca. Dr. Buda Email gyógyszer-táraiban, Városház-ter. Minden drogus-üzletben és gyógyszer-tárban kaphatók.

Korunk fő nyavalyája az idegesség

és vértelenség, melyből számtalan más kór származik. Ez eleu pedig legbiztosabban hat a

VASAS CHINABOR

1 üveg 1 frt 20 kr., 5 üveg franco külföld 6 frt.

Ezen bor a saját magam által termelt mézes Sherryvel van készítve és minden hasonló készítmények között a legtöbb chinaalját és vasat tartalmazza.

Rozsnyay Mátás gyógyszer-művegy- Aradon. Kapható Budapest: Török József gyógyszer-táraiban, minden magyarországi gyógyszer-tárban.

Buziás

első rangú gyógyfürdő.

Fürdőidény: május 15-től október 1-ig. Világhírű

lápfürdők és aczélforrások

hasonló a Spaa, Pyrmon, Schwalbach és pywarthi aczélforrásokkal, kitűnő meleg és hideg vasaczélfürdővel, moor- és ásványfürdőkkel, tükör-fürdővel és uszodával. Hidegvíz-gyógyintézet és massage.

IVÓKÚRA

kitűnő eredménnyel vérszegénység, idült gyomor- és bélhurut, homok-, kő- és vesebaj, méh- és hüvelyhurut, vérzési rendellenességeknél, magtalanság, idegbetegség, bujakór, csúsz, köszvény és fejfájásoknál stb. Buziás gyógyfürdő vasuti állomás: Temesvár át. — Társaskocsik az állomásonál. Állami hivatalnokoknak kedvezmény. Pazar villamos világítás a 80 holdnyi évszázados parkban. Fürdői-zenekar. Elsőrendű konyha és kávéházi italok. A fürdőn állandó hírneves nőgyógyász van. Mérsékelt árak. Ismereteseek kívánatra ingyen és készségesen szolgál a Fürdőigazgatóság **BUZIÁSON**, a hova a szobamagrendelések küldetni kértnek.

Szt.-Margitszigeti gyógyfürdőhely.

BUDAPEST.

A Szt.-Margitszigeti 43.7° C. hévíz kitűnő eredménnyel használtott a következő kóralakok ellen: köszvény, csúsz, szábak, idült kitégek, máj-, gyomor-, bélbántalmak, húlyaghurut, női bántalmak, garat-, gőge-, tüdőhurut, és idegbántalmak. Massage és villamos fürdő. Tiszta, pormentes levegő és 300 vendégszoba, társalgási terem, posta, telefon, távír-, gyógyszer-tár és elismert jó konyha. Rendelő fűrdőorvos dr. **Bauer Antal** főhercegi udvari orvos. Naponta katonai- és cigányzene. Hajóközlekedés félóránként.

Fürdőidény tartama: május 1-től szeptember 30-ig.

A szobáknál szept. hóban 30% engedély. Árszabály kívánatra bérmentve küldetik.

6250

A Szt.-Margitszigeti gyógyfürdő-felügyelőség Budapest.

Tan- és nevelőintézet RÁKOS-PALOTÁN.

Az intézet egy öt hold kiterjedésű parkban fekszik. Növédeké felvételnek 4 elemi, 6 polgári, 8 gymnasiumi osztályba. Az elemi, polgári és a négy alsó gymnasiumi osztályok a nyilvánosság jogaival vannak felruházva. A gymnasiumi négy felső osztályba járó tanulók is alapos oktatásban részesülnek és mint magántanulók egy nyilvános főgymnasiumban tesznek vizgát. A magyar, német, francia és latin nyelvek alapos tanítására különös súlyt fektetnek. A szellemi tehetségek fejlesztése mellett a test edzésére is kiváló gond fordítatik. Kitűnő tanerők. Alapos oktatás és gondos felügyelet. Erőt adó jó táplálék. Kitűnő viz. A növeldei díj mérsékelt. Ismertetővel (programmal) és bővebb felvilágosítással szivesen szolgál Rákos-Palotán (Budapest szomszédságában. Vasuti, posta- és távírdai állomás.)

WÁGNER MANÓ, igazgató, intézet-tulajdonos.

BUDAPESTI CZÉGEK.

FÖLDVÁRY IMRE
főföldvár- és fehérenemű-raktára.
BUDAPEST,

IV., Koronahérczeg-utca 11. sz., a főposta mellett és VIII., Kerepesi-út 9., a Pannónia mellett.
Telefon. Arjegyzék bérmentve.
Speciális készítője jó szabású férfi ingeknek.

Franklin-Társulatnál megjelent.
POCSAJYÉK.
Regény.
Írta
Fröhlichné Mórész Paula.
Ara fűve 1 frt 50 kr.

Levélbélyeg-kereskedés
PRÜCKLER J. C.
Budapesten, IV., Régi posta-u. 5.
Alapított 1876
Veszek! Eladok! Cserélek!

LATZKOVITS A.
BUDAPEST,
IV. kerület, Váci-utca 22. szám.
Ca. és kir. szabadalmazott fehérenemű-gyáros ajánlja
ari divat- és fehérenemű-ujdonságait.

VARADY MÁRTON
IV. kerület, Múzeum-körút 35. szám.
Szerez és elhelyez egy helyben mint vidékre:

Stakcseső, szobaleány, mindenféle lányok, dada, vasalónők, továbbá gazdaszónők, kocsisok, társalgónők, árusnők, szepességi német lányok, bonnókat, gyermekkeresztnők, urasági inas, portás, irodaszolga, lovas, kocsis, kertész és szakácsokat stb., stb.

A Magyar Asphalt
részvény-társaság
Budapest, Andrássy-út 30
elvállalja jótállás mellett
legelőcsöbbsen
asphalt-burkolatok
fektetését és
nedves lakások,
pinczék, stb. gyökeros
száraztatását.
Telefon.

Elite kávéház
a budapesti karambol kör helyiségeivel
VII., Kerepesi-ut 20.

A főváros legnagyobb kávéháza. Az ország legjobb 12 billiárdjával. Hideg buffet. Tiszán kezelt italok. Pontos kiszolgálás. Az összes bel- és külföldi hírlapok. 50 Telefon-Hirmondó! Estéknél cigányzene. Kitti-nó ventiláció.

Az Elite kávéház
tejszarnoka

a kiállítás területén. A villamos vasút megállóhelye. (Hőfődté pavilon, jégcsapokkal, a Ganz és malomipar pavilonok előtt.) A kiállítás látogatóinak kedvenc találkozási helye.
Hideg ételek és pompás italok rendes városi árak mellett.

Pokol kávéház
a híres Dante pokol-körkép területén levő kertben. A főváros legkedvesebb és legkellemesebb üdülő helye. Nap és eső ellen védő markisokkal. Élőfák és bokrok közötti levegő. — Rendes városi árak!

Pilseni sörcsarnok
Ós-Budavárban.
A kiállításból átvívó híd lábánál. Czigányzene, katonasene és külön színpaddal.
Elvünk mindenből a legjobbat nyújtani mérsékelt árakon.
HEINDL FERENCZ és ADORJÁN GYULA
tulajdonosok.

A természetes savanyúvizek között a
Krondorfi
alkalikus SAVANYÚKÚT
elsősorú kitünőségek
egybevágó vegyelemzése alapján milyenségileg
az első helyet foglalja el.
Magyarországi főraktár:
V. Széchenyi-utca 3. — Telefon 1108 sz.

Kathreiner féle
KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉT

Mindenütt kapható - 1/2 kiló 25kr.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legtisztább égyenyve
SAVANYÚKÚT

Sok pénzt megtakaríthat!
Van szrencsem a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy a legfinomabb angol gyapjuszőrből készített, egy teljes férfi-öltönyt, a legújabb divat szerinti és a legelőcsöbbsen árakon, remek szabásban.
Egy férfi-öltöny 14 frt - kr.
Egy fiú-öltöny 5 frt - kr.
Egy nadrág 2 frt 50 kr.
Egy gyermek-öltöny 2 frt - kr.
Egy felöltő 14 frt - kr.
Egy télikabát 15 frt - kr.
és feljebb.
Javítás és tisztítás elfogadtatik.
Főtelevéssem oda fog irányulni, hogy pontos kiszolgálással a nagyérdemű közönség b. bizalmát kiérdemeljem. — Kiváló tisztelettel
FARKAS DÁNIEL, BUDAPEST,
szővetség-u. 5/7.

A világ legnagyobb esataképe.
Kosciuskó győzelme

Raczlawiczánál.
STYKA és KOSSÁK lengyel festő-
művészek óriási körképe
a városligetben Aréna-út.
Reggel 8 órától nyitva.
Este villamos világítás. Villamos vasút végállomása.
Belépti díj 1 korona.

ŐS BUDAVÁRA
a főváros legelőkelőbb látványos mulatóhelye
(a kiállítással kapcsolatban)
május 1-én megnyit. — Nyitva délelőtt 10 órától reggelig.
Bérletjegyek az évadra 6 frt.
Kaphatók: Ós Budavárban (állatkert). Előjegyezhető: „Millennium” utazási és ellátási vállalatnál (Gizella-tér 4.), valamint a Telefon-Hirmondó városi irodájában (Andrássy-út 30).

VALDNER DEZSŐ
óras és aranyműves,
Budapest, Nefejeits-utca 15. sz.
Ajánlja
kitünően szabályozott óráit
vasuti szolgálatra
a legújabb Lonsiner-Remontoir
és több szerkezetekben,
a legjutányosabb árakon részletfizetésre.
Dus választéku raktár
aranyműves készítményekkel,
melyek a legújabb minta szerint gyárilag készülnek.
Postai megrendelések 10 forintnál felül ingyen és 3 nap alatt visszavétnak.

BUDAPEST,
Gyár
Külső Váci-ut 1549.
Városi iroda
Erzsébet-tér 10. sz.
ROESSEMANN és KÜHNEMANN
GÉPGYÁRA.
Különlegességeit képezik:
I. Koppel Artur-féle keskenyvágyú vasutak, mezőgazdasági, erdészeti, bányászati, ipari, építkezési és egyéb czélokra, kézi, ló-, gőz- és villamos üzemre.
A kiállítási körúton közlekedő villamos vasut a czég gyártmányára, a villamos berendezés Ganz és társa czégé.
II. Sodronykötél-, függő- és sikló-pályák
saját szabad. rendszertünk szerint.
Képes árjegyzékek és költségvetések ingyen szolgáltatnak.

A SZÉPSÉG
ÁPOLÁSÁHOZ.
Eddig el nem ért
HATÁS.
KIELHAUSER H.
folyékony
Glycerin-Crème
ártalmatlan anyagokból készült sikerült vegyületek, mely nemesek a bőrt finomítja, hanem tényleg az ifju üdéséget eleveníti és azt állandóan fenntartja. Legjobb övszer levegő, szél és nap-ütés ellen-eltávolít napfoltot, szeplőt, májfoltot és minden más bőrtisztatlanságot.
Glycerin-Crème-Szappan
kiváló enyhe, bársónyszerű bőrt idéz elő. A Glycerin-Crème használatánál ajánlható a
Párisi Hőlgypuder
a legártalmatlanabb puder, a bőrt szép fehér színre váltogatja és azt simán és szárazon tartja.
Hamisított párisi hőlgypudertől és Glycerin-Crémétől óvakodjanak; csak az a valódi, melyen a címkeken, valamint a leírásokon a mellékelt védjegy van.
Raktár minden gyógyszerüzletben.
Magyarországi főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF**
gyógyszertára Budapest, Király-utca 12.

VASÁRNAPI UJSÁG

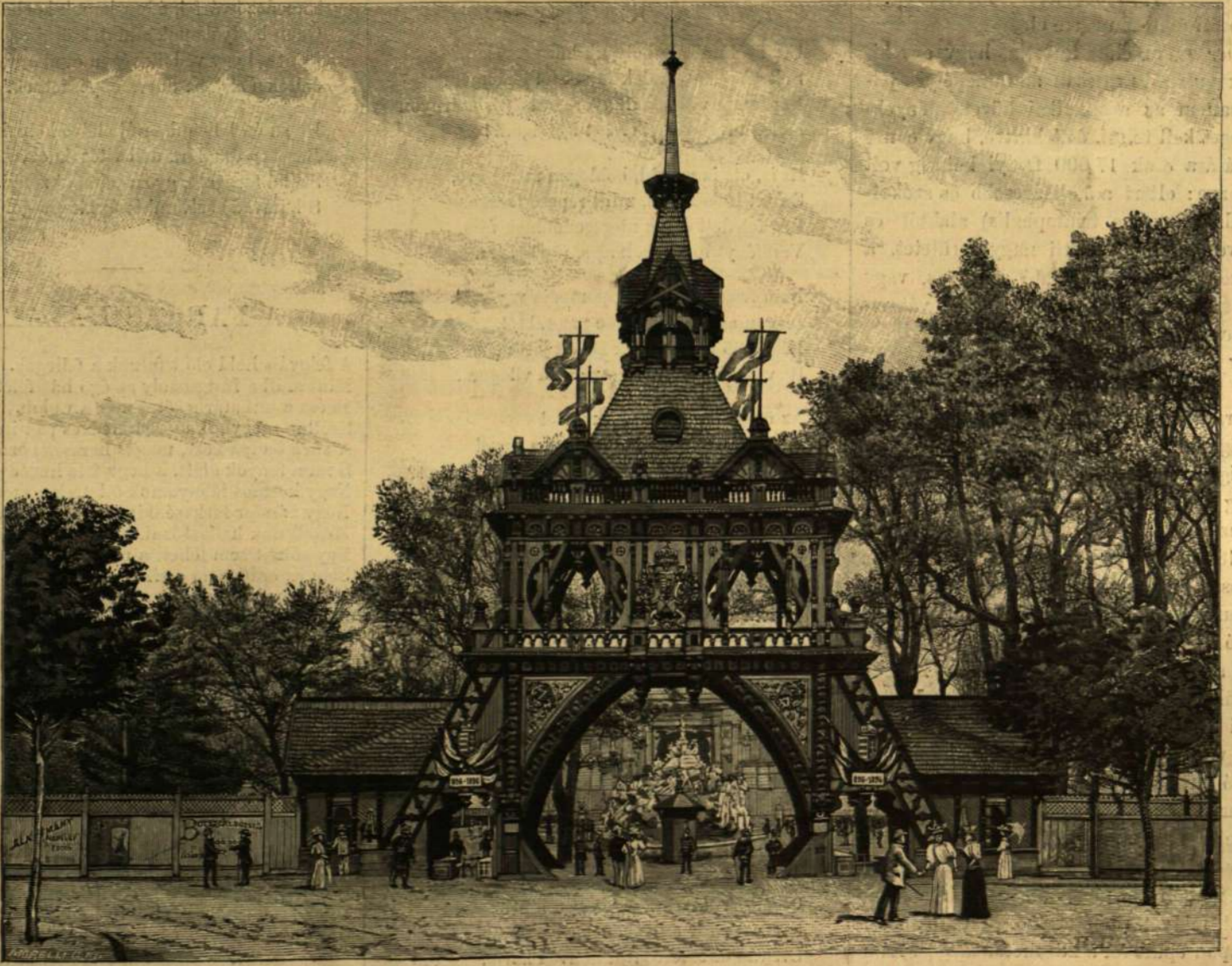
32. SZÁM. 1896. BUDAPEST, AUGUSZTUS 9. 43. ÉVFOLYAM.

Előfizetés feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és egész évre 12 frt POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt félre - 6 • Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt félre - 4 • Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 5.- félre - 2.50 Külföldi előfizetéshez a postallag meghatározott viteldij is eszátolandó.

AZ EZREDEVI KIÁLLÍTÁS KAPUI.

A NYÁRI MUNKÁK javában folyván, a hivatalok és iskolák pedig szünetelvén, kissé megcsappant ugyan az ezredévi kiállítás tömegesebb látogatása: mindazáltal folyton élénk a közönség érdeklődése, mely ha gyéribb számmal is, de egyre jön-megy az ország minden vidékéről, s a leglányháb napokon is kétszer-háromszor annyi nép fordul meg a kiállítás csarnokaiban, mint 1885-ben ugyanezen időszakban. S ennek nem csupán a jelen nagy fontosságú esztendő által keltett közlekedés a magyarázata, hanem magának a kiállításnak a fényes sikerülte is, mely minden körülmények közt nagy vonzó erővel edesgetné a fővárosba a látogatókat.
Lapunk már eddig is hosszú sorozatát közölte a kiállítás szebb építményeit ismertető képeknek. Mai számunk a két fő kaput mutatja be, mint olyan alkotásokat, amelyek magukban véve is megérdemlik a figyelmes meglekintést.
A kiállításnak legtöbb építménye, így a kapuk is pályázatok útján keletkeztek, a mely pályázatokon jelesebb hazai építészünk keltek egymással versenyre.
A pályázatokat a kiállítás igazgatósága hirdette, fölhasználván a magyar mérnök- és épí-

tész-egyesület közreműködését is, hogy a pályázó tervek megbíralása és megválasztása annál nagyobb szakértelemmel történhessék.
Az 1895. év márczius 18-ára hirdetett pályázatnak nagyon szép eredménye volt a beadott műveknek nemesak számát, hanem minőségét illetőleg is, a mennyiben az I-ső számú — Andrássy-úti — főkapura 17 pályázótól 18 számbavehető és művészi leleménnyel gigondolt terv, a II-ik számú — a Városliget körtere előtti — főkapura 8 pályázótól 9 érdekes és jó izlésre valló terv érkezett.
Mig az Andrássy-úti főkapu kiképzésénél monumentális jelleg kívántatott, addig a korzó elé

AZ EZREDEVI KIÁLLÍTÁSBÓL: A KIRÁLY-UTOZAI FŐKAPU. Morelli Gusztáv tanár fametszése.